

O KRADZIEŻY AUTORSKIEGO PROJEKTU KODEKSU POSTĘPOWANIA KARNEGO

oraz o uchwaleniu przez Sejm i Prezydenta Komorowskiego niewłaściwego KPK

Krystyna Ziemiańska

Opracowanie wnoszone wielokrotnie do Ministerstwa Sprawiedliwości ze skargami.

W roku 2012 w dniu 25 sierpnia wniosłam do Jarosława Gowina Ministra Sprawiedliwości obszerny wniosek dotyczący nowelizacji Kodeksu postępowania Karnego innych kodeksów pisząc w tym wniosku:

' Zwracam się do Pana z wnioskiem o wniesienie odpowiedniego projektu kodyfikacyjnego Kodeksu Postępowania Karnego oraz innych ustaw co należy do Pana uprawnień w zakresie zmiany prawa karnego oraz odpowiednich rozporządzeń KPK które od czasów komunistycznej bezpieki i roku 1985 czyli czasów PRL-u nie zmieniły się i mają nadal zastosowanie . Brak nowelizacji tych przepisów powoduje chaos , korupcję oraz bezwład wymiaru sprawiedliwości i wpływa na brak odpowiednich postępowań karnych oraz bezkarność sprawców wielu poważnych przestępstw.

W cywilizowanych krajach takie łamanie praw człowieka jest zakazane i niedopuszczalne i państwo prawa jakim na pewno nie jesteśmy oraz wymiar sprawiedliwości muszą być wreszcie uwolnione od tej komunistycznej zmory jaką są takie systemowe zaszłości w prawodawstwie. Nie można ruszyć w tego powodu bardzo wielu spraw karnych , prokuratorzy mają związane ręce i muszą stosować te przestarzałe przepisy ze szkodą dla ofiar przestępstw a nawet postępują mafijnie i uniemożliwiają prowadzenie spraw karnych . Zmiana tego archaicznego oraz przestarzałego kodeksu oraz innych przepisów wymaga pilnych działań w interesie ogółu tj. całego społeczeństwa. Ten PRL-wski i przestępczy Kodeks Postępowania Karnego był i jest nadal przedmiotem studiów prawniczych absolwenci prawa zdają z niego egzaminy a profesorowie wykładają go na uczelniach , w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

Niestety nie mamy w Polsce cywilizowanego prawa na poziomie wielu krajów demokratycznych z ustalonym systemem legalnym tylko pozory prawa .

Przy okazji pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra na kilka innych ustaw rodem z PRL-u które należałoby także znowelizować , bowiem samo wdrożenie nowego KPK (o ile będzie wdrożony) niewiele da. (...)

Do wniosku załączony był szczegółowy opis przebiegu wielu moich spraw prowadzonych w oparciu o KPK z roku 1987 wraz z wykładnią dotyczącą konieczności zmiany wielu przepisów KPK oraz obszerna dokumentacja dotycząca opisanych przeze mnie spraw , oraz płyta CD z nowym opracowanym przeze mnie Kodeksem Postępowania Karnego . Zgodnie z konstytucją z roku 1997 osobami uprawnionymi do wniesienia projektu ustawy lub projektu zmiany ustawy są między innymi ministrowie czyli Rada Ministrów.

Inicjatywa ustawodawcza

Aby proces legislacyjny mógł się rozpocząć, konieczne jest wniesienie projektu ustawy do Sejmu. Mogą to uczynić tylko określone podmioty, którym przysługuje prawo **inicjatywy ustawodawczej**:

1. o posłowie (poselskie projekty mogą wносить komisje sejmowe lub grupa co najmniej 15 posłów)
2. Senat (konieczna jest uchwała całej izby)
3. Prezydent
4. Rada Ministrów .

29 sierpnia 2012 dosłałam do MS mój pierwszy projekt nowelizacji ustawy o prokuraturze na płycie CD , następnie 4 września 2012 pismo do Jarosława Gowina oraz kolejne pisma i faxy i tej samej treści do dyrektora Departamentu Prawnego Tomasza Darkowskiego , do Gabinetu Politycznego , do Rzecznika Prasowego, do dyrektora Biura Ministra. Od Tomasza Darkowskiego dyrektora Departamentu Prawa Karnego otrzymałam pismo DPK-461-912/229 z dnia 10 października 2012 o następującej treści :

' W odpowiedzi na Pani pisma z dnia 25 i 29 sierpnia 2012 (pominął tu bardzo ważną korespondencję z dnia 4 września) dotyczące wniesienia odpowiedniego projektu kodyfikacyjnego Kodeksu Postępowania Karnego oraz innych ustaw uprzejmie informuję, że **wszelkie inicjatywy społeczne zawierające postulaty legislacyjne są poddawane bieżącej analizie oraz wykorzystywane w procesie legislacyjnym** . Zwracam jednocześnie uwagę, że w Ministerstwie Sprawiedliwości opracowano projekt zmiany ustawy - Kodeks Postępowania Karnego , ustawy -Kodeks Karny i niektórych innych ustaw jak również projekt ustawy Prawo o prokuraturze. (...)

Z pisma tego wynikało, że mój wniosek oraz płyty CD z moimi projektami prawnymi oraz dokumentację nie zostały doręczone Jarosławowi Gowinowi Ministrowi Sprawiedliwości, w związku z czym wystosowałam szereg kolejnych pism z prośbami o przekazanie mojej korespondencji bezpośrednio Jarosławowi Gowinowi , do Stanisława Chmieleckiego sekretarza stanu, do dr Michała Królikowskiego członka Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego , do Agnieszki Pelc asystentki ministra, do dr Stanisława Tyszki doradcy ministra, w końcu do Wydziału Skarg i Wniosków, do pana Marka Łukaszewicza dyrektora Biura Ministra oraz do innych osób, na które to pisma nie udzielono mi w większości odpowiedzi , z wyjątkiem niżej wymienionych osób wg kolejności:

1. z dnia 16.10.2012 z Biura Ministra od Naczelnika Biura Skarg i Wniosków Moniki Rydzak o treści, że rzekomo minister jest bardzo zajęty i nie ma czasu na rozpatrywanie tego typu korespondencji, którą się zajmują odpowiednie departamenty i działy w resorcie
2. z dnia 22.10.2012 od Patrycji Loose rzeczniczki prasowej ministra o treści, że moje pisma do ministra zostały przekazane do Wydziału Skarg i Wniosków
3. z dnia 7.11. 2012 od Dominika Łaski starszego specjalisty w Biurze Ministra o treści, że pan minister z uwagi na liczne obowiązki służbowe rzekomo nie ma czasu na zapoznanie się z moimi projektami nowelizacyjnymi oraz, że odpowiedzi udzielił mi już dyrektor Departamentu Prawnego oraz drugie pismo od w.w specjalisty z dnia 15 kwietnia 2013 o podobnej treści wraz z poświadczeniem nieprawdy czyli udzielenie odpowiedzi nie na temat pokrętej i sprzecznej
4. z dnia 2 maja 2013 od dr Stanisława Tyszki o przekazaniu mojej korespondencji do ministra do Wydziału Skarg i Wniosków - czego korespondencja ta nie dotyczyła tak samo jak poprzednia.
5. z dnia 10 maja 2013 już po odwołaniu Jarosława Gowina ze stanowiska pismo z Biura Ministra.

Na tym korespondencję do Ministra Sprawiedliwości zakończyłam sądząc, że moje opracowania nowelizacyjne nie doczekają się uznania, kiedy to w styczniu 2014 odkryłam, że została „ przygotowana przez resort sprawiedliwości obszerna nowela Kodeksu postępowania karnego oraz kilku innych ustaw obejmuje blisko 300 nowych przepisów. Ogranicza ona inicjatywę dowodową sądu, co jednocześnie powiązane z rozszerzeniem roli stron - sędzia stałby się arbitrem rozsądzającym spór między oskarżycielem a obroną, co w języku prawniczym nosi nazwę kontrydiktoryjności. Zmniejszona ma zostać liczba rozpraw. Zmieni się także rola prokuratora, który w znacznie większym stopniu stanie się oskarżycielem przed sądem. Więcej czynności śledczych miałyby wykonywać np. policja -

- wg danych z onet.pl z dnia 16.10.2013 oraz, że -

Posłowie przyjęli część senackich poprawek, m.in. propozycję przesunięcia o pół roku - na 1 lipca 2015 r. - terminu wejścia w życie noweli. Uchwalone zmiany mają zwiększyć kontrydiktoryjność procesu, a także usprawnić postępowanie zarówno poprzez przyspieszenie poszczególnych czynności, ich lepsze zorganizowanie, jak i wyeliminowanie tych, które nie są niezbędne. Chodzi o eliminację, za zgodą stron, z materiału dowodowego tych jego części, które nie mają istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Ponadto radcowie prawni będą mogli występować w sprawach karnych w roli obrońców. 2.

Źródło: Aktualności LexPolonica za www.sejm.gov.pl. 30.09.2013.

Zainteresowałam się tym tematem i ustaliłam, że projekt ustawy o zmianie ustawy o KPK opracowany przez resort czyli Tomasza Darkowskiego, dostępny na stronie [www Ministerstwa Sprawiedliwości. http://bip.ms.gov.pl/pl/projekty-aktow-prawnych/prawo-karne/](http://bip.ms.gov.pl/pl/projekty-aktow-prawnych/prawo-karne/), jest z dużym stopniem zbieżny z moim KPK z sierpnia 2012 roku, jak też ustaliłam, że na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości są dwa projekty :

1. z dnia 25 stycznia 2011 wersja po poprawkach legislacyjnych która nie zawiera moich przepisów z mojego KPK bez autora oraz druga wersja z tą samą datą która już zawiera moje przepisy z mojego KPK podkreślone pogrubionym drukiem na dowód czego załączony jest tekst jednolity z tej noweli:

(Dz. U. z 2013 r. poz. 1247).

2. z dnia 5 czerwca 2012 z datą wsteczną który zawiera moje przepisy z mojego KPK wg załączonego zestawienia bez autora, którym mógł być tylko Tomasz Darkowski dyrektor Departamentu Prawnego z godnie z zakresem kompetencji tego departamentu . Wersja ta jest umyślnie skombinowana ze zmienioną kolejnością artykułów aby w razie czego nie można się było połapać co i jak zostało zmienione .

Do zadań Departamentu Prawa Karnego w zakresie określonym w ust. 1 pkt 1 należy w szczególności:

1) organizowanie i prowadzenie prac legislacyjnych dotyczących przygotowania, uzgodnienia lub zaopiniowania przez Ministra Sprawiedliwości projektów aktów normatywnych, projektów założeń projektu ustawy, innych projektów dokumentów rządowych, projektów aktów prawnych Unii Europejskiej oraz projektów umów międzynarodowych z zakresu działania Ministra Sprawiedliwości, z wyłączeniem umów dotyczących ochrony praw człowieka oraz umów dwustronnych dotyczących obrotu prawnego w sprawach cywilnych i karnych;

Dokonałam analizy oraz zestawienia znowelizowanych przepisów w tzw. noweli KPK z roku 2012 z przepisami znowelizowanymi w moim KPK i okazało się, że moje przepisy zostały bezprawnie wykorzystane w tzw. noweli KPK opracowanej przez resort bez poinformowania mnie o tym, i to w dodatku w noweli która zawiera wiele nieprawidłowo opracowanych przepisów, które są deformacjami antyprawnymi mającymi bardzo negatywne skutki społeczne .

Niedopuszczenie mojego Kodeksu Postępowania Karnego pociąga za sobą bardzo szkodliwe skutki społeczne jak przede wszystkim brak profesjonalnych procedur śledczych, niepotrzebne tak zwane postępowanie przygotowawcze a co za tym idzie bezzasadne umorzenia prokuratorów na fałszywych przesłankach oraz fałszywych podstawach prawnych, także brak możliwości usunięcia ze stanowiska skorumpowanego prokuratora czy sędziego za popełnione nadużycia oraz przestępstwa które są w Polsce masowe na skutek stosowania przestarzałego KPK rodem z głębokiego PRL-u, i dalej brak możliwości pociągnięcia do odpowiedzialności karnej wielu sprawców jak też uzyskania od nich odszkodowań co wykazałam w materiale do wniosku do Jarosława Gowina z dnia 25 sierpnia 2012 roku.

Od prawidłowego KPK zależy prawidłowe funkcjonowanie całego wymiaru sprawiedliwości, orzecznictwo oraz inne procedury prawne jakich w Polsce nie ma, a które są znane w innych cywilizowanych systemach legalnych i to właśnie miał uświadomić Jarosławowi Gowinowi mój wniosek z wywodem prawnym z dnia 25 sierpnia 2012, którego mu umyślnie nie przekazano w resorcie, co tylko świadczy o mentalności przestępczej prawników resortowych.

Oto kilka przykładów braku właściwych przepisów w KPK:

Art. 13. Uzyskanie zezwolenia władzy, od którego ustawa uzależnia ściganie, należy do oskarżyciela publicznego. Oskarżyciel publiczny przystępuje do postępowania na wniosek pokrzywdzonego lub z własnej inicjatywy.

Wyłączenie sędziego (oraz prokuratora)

Art. 40. § 1. Sędzia jest z mocy prawa wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli:

8) popełnił przestępstwo lub inne naruszenie przepisów prawa w związku z postępowaniem
Art.17 § 2. Organ uprawniony do wydania zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności sprawcy od których ustawa uzależnia ściganie, obowiązany jest wydać takie zezwolenie niezwłocznie po stwierdzeniu naruszenia prawa , przekroczenia lub niedopełnienia obowiązków .

Nowela z roku 2012 , w której wykorzystano mój KPK ,jest tylko kosmetycznym retuszem , który nic nie zmienia ani nie polepsza i nie ma żadnego porównania z moim profesjonalnym KPK , który się posłużono do tej noweli .

Na podstawie DRUKU nr 870 dnia 8 listopada 2012 , który wpłynął do Sejmu , ustaliłam, że poniższy tekst jest tłem dla mojego wniosku do Jarosława Gowina z dnia 25 sierpnia 2012 , czyli moim opisem wielu przestępczych spraw prowadzonych przez prokuratury oraz policję na podstawie PRL- owskiego kpk:

TEKST Z DRUKU: 'Projekt dotyczy przemodelowania postępowania jurysdykcyjnego w kierunku większej kontrydiktoryjności i przemodelowania postępowania przygotowawczego, usprawnienia i przyspieszenia postępowania, dzięki stworzeniu prawnych ram szerszego wykorzystania konsensualnych sposobów zakończenia postępowania karnego i w szerszym zakresie wykorzystaniu idei sprawiedliwości naprawczej, usunięcia "fasadowości" postępowania, ukształtowania na nowo podstaw stosowania środków zapobiegawczych, ograniczenia przewlekłości postępowania, odciążenia sędziów, prezesów sądów i przewodniczących wydziałów, uzyskania pełnej zgodności rozwiązań kodeksowych ze standardami orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka'

POWYŻSZY TEKST jest odpowiednikiem mojego wniosku z dnia 25.08.2012 do Jarosława Gowina wyrażonego innymi słowami:

Brak nowelizacji tych przepisów powoduje chaos , korupcję oraz bezwład wymiaru sprawiedliwości i wpływa na brak odpowiednich postępowań karnych oraz bezkarność sprawców wielu poważnych przestępstw. W cywilizowanych krajach takie łamanie praw człowieka jest zakazane i niedopuszczalne i państwo prawa jakim na pewno nie jesteśmy oraz wymiar sprawiedliwości muszą być wreszcie uwolnione od tej komunistycznej zmory jaką są takie systemowe zaszłości w prawodawstwie. Nie można ruszyć w tego powodu bardzo wielu spraw karnych , prokuratorzy mają związane ręce i muszą stosować te przestarzałe przepisy ze szkodą dla ofiar przestępstw a nawet postępują mafijnie i uniemożliwiają prowadzenie spraw karnych .Niestety nie mamy w Polsce cywilizowanego prawa na poziomie wielu krajów demokratycznych z ustalonym systemem legalnym tylko pozory prawa .
(....)

BOWIEM zgodnie z moim KPK z roku 2012 :

Art.2 § 2. Podstawę wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne. Ustalenia faktyczne dotyczą wszystkich osób biorących udział w postępowaniu to jest sprawcy,podejrzanego, świadka, pokrzywdzonego oraz oskarżonego.

1) sprawcą jest osoba która popełniła przestępstwo to jest czyn karalny

2) podejrzanym osoba wobec której prowadzi się śledztwo

świadkiem osoba która była na miejscu przestępstwa lub była świadkiem zdarzenia oraz czynu

4) pokrzywdzonym jest każda ofiara przestępstwa oraz jego skutków

5) oskarżonym jest sprawca któremu postawiono zarzut popełnienia przestępstwa

CZEGO NOWELA OPRACOWANA PRZEZ RESORT NIE ZAWIERA

a zgodnie z moim wnioskiem z dnia 25 sierpnia 2012 roku

(....) W przepisach kpk oraz w samym pouczeniu dla pokrzywdzonego panuje istny bełkot pseudo- prawny, przeinaczenia , brak logiki , pomieszanie i zafałszowanie znaczenia pojęć oraz nazewnictwa , statutu sprawcy , świadka , podejrzanego jak też pokrzywdzonego , sprawca jest tylko podejrzanym, pokrzywdzony jest świadkiem a świadków jako takich nie ma w ogóle (...)

OCENA SKUTKÓW REGULACJI tej noweli dokładnie odpowiada mojemu KPK tylko została naciągnięta i wypaczona po to, aby uzasadnić i wdrożyć inne szkodliwe antyprawne zmiany jak jakieś postępowanie zwyczajne, przyspieszone, skarga zamiast aktu oskarżenia oraz inne celowe deformacje i celowe sprzeczności. Fałszywa wykładnia do tej noweli twierdzi, że :

1. Podmioty, na które będzie oddziaływała ustawa - ocena skutków regulacji:

Ustawa oddziaływać będzie na:

- osoby fizyczne będące stronami postępowania karnego, w szczególności zaś oskarżonych oraz osoby pokrzywdzone przestępstwem, z uwagi na zmiany w katalogu ich uprawnień i obowiązków procesowych,
- osoby fizyczne lub prawne występujące w postępowaniu karnym w charakterze podmiotów zobowiązanych do zwrotu Skarbowi Państwa korzyści majątkowej, z uwagi na nadanie im statusu strony procesowej, a co za tym idzie określenie ich uprawnień i obowiązków procesowych,
- przedstawiciele zawodu adwokata oraz radcy prawnego poprzez zmiany w zakresie ich uprawnień i obowiązków procesowych, wynikających ze zmian w modelu postępowania karnego, w szczególności polegających na zwiększeniu ich aktywności procesowej oraz rozszerzeniu katalogu sytuacji, w których z urzędu wyznaczani są obrońcy oraz pełnomocnicy,
- organy ścigania (m.in. Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Żandarmerię Wojskową, finansowe organy dochodzenia), prowadzące postępowania przygotowawcze, z uwagi na zmiany w modelu postępowania przygotowawczego, odmiennie określające jego cel oraz zakres przedmiotowy śledztwa i dochodzeń, jak również z uwagi na zmienioną konstrukcję aktu oskarżenia jako skargi.
- prokuratorów, ze względu na inne ukształtowanie ich uprawnień i obowiązków jako organów prowadzących oraz nadzorujących postępowanie karne (zmiana celu postępowania przygotowawczego, zakresu śledztwa i dochodzenia, konstrukcji aktu oskarżenia) oraz oskarżycieli publicznych, poprzez przede wszystkim zwiększenie ich aktywności w zakresie przeprowadzania dowodów na etapie postępowania przed sądem,

10 września 2013 r.

Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Komisja Ustawodawcza
się wypowiedzieli

Komisja Ustawodawcza oraz Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji postanowiła zaproponować Senatowi wprowadzenie 1 poprawki do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, uchwalonej przez Sejm na podstawie projektu senackiego i i wykonującej 2 orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego (sygn. K 25/11 i K 37/11). Jak poinformowała Beata Mandylis z Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu, Sejm usunął z tego projektu szereg zmian wprowadzonych do art. 263 § 7 kodeksu postępowania karnego i do art. 215 § 1 kodeksu karnego wykonawczego. Ponadto Sejm nie uwzględnił stanowiska Senatu w sprawie ustanowienia całkowitego zakazu kontrolowania korespondencji podejrzanego z obrońcą oraz zakazu zastrzegania obecności zatrzymanego przy rozmowie zatrzymanego z adwokatem. Dlatego legislatorka wyraziła wątpliwość co do prawidłowego wykonywania przez rozpatrywaną ustawę wszystkich orzeczeń trybunału, przywołanych w uzasadnieniu projektu senackiego (pominięcie SK 3/12). Legislatorka wskazała także na nieprawidłowe użycie zwrotu: „wyjątkowe, szczególnie uzasadnione wypadki” w art. 1 pkt 2 ustawy (zmiana art. 245 § 1 k.p.k.), co było już sygnalizowane podczas prac sejmowych.

Takiego zapisu bronili wiceminister sprawiedliwości Michał Królikowski oraz profesorowie Piotr Hofmański i Stanisław Zabłocki z Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego, którzy wskazywali na potrzebę pozostawienia takiego zwrotu. Jak przekonywali, nie jest to przypadkowy pleonazm, ale podwójna kwalifikacja. Jako rozwiązanie kompromisowe zaproponowali redakcję zbliżoną do art. 69 § 3 kodeksu karnego i użycie zwrotu: „wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami”. W charakterze poprawki zmianę redakcji przepisu art. 245 § 1 k.p.k. zgłosił senator Piotr Zientarski. W trakcie dyskusji zastrzeżenia dotyczące treści rozpatrywanej nowelizacji zgłosił również senator Jan Rulewski. Chodziło o różnice w użyciu zwrotu: „obrońca”, określonego w konstytucji, oraz pojęć: „adwokat”, ewentualnie – „adwokat i radca prawny”, użytego w dużej nowelizacji k.p.k.

Argumenty senatora nie przekonały jednak innych senatorów oraz broniących zapisów ustawy członków komisji kodyfikacyjnej. W wyniku głosowania poprawka senatora Jana Rulewskiego nie została przyjęta przez połączone komisje. Tego samego dnia przystąpiono do rozpatrywania ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw. Na wniosek senator Grażyny Sztark, uzasadniony potrzebą głębszej analizy przepisów ustawy i zgłoszonych do niej poprawek, prace nad tą nowelizacją odroczone do 18 września 2013 r. Podczas posiedzenia wiceminister sprawiedliwości Michał Królikowski podkreślił, że tak obszernej zmiany kodeksowej nie było od 30 lat. Jak zaznaczył, jest ona częścią szerszego planu reformy wymiaru sprawiedliwości, zmierzającej do likwidacji przewlekłości postępowań, odejścia od inkwizycyjnego wyjaśniania faktów sprawy w toku postępowania sądowego na rzecz kontradiktoryjności postępowania sądowego, zgodnie z którym sędzia ma być arbitrem w sprawie.

Chodzi także o poprawę sposobu wprowadzania dowodów na rozprawę karną, ograniczenie kasatoryjności postępowania odwoławczego na rzecz jego reformatoryjności, a także o szersze wykorzystanie konsensualnych sposobów zakończenia postępowania karnego w sytuacji nowego ujęcia instytucji mediacji. Najważniejsze cele nowelizacji, uchwalonej na podstawie 1 projektu rządowego i 2 poselskich, to ograniczenie nadmiernej przewlekłości postępowań karnych i zbyt długotrwałego stosowania w Polsce tymczasowego aresztowania, od dłuższego czasu sygnalizowanego przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu, a także usprawnienie procesów. Nowela zawiera „nową filozofię procesu karnego”, polegającą na tym, aby „toczył się przed sądem proces prawdziwie kontradiktoryjny” – strony są sobie równe, przedkładają sądowi dowody, a sąd pełni funkcję arbitra. Przyjęte zmiany mają też usprawnić postępowanie karne zarówno poprzez przyspieszenie poszczególnych czynności, ich lepsze zorganizowanie, jak i rezygnację z tych, które nie są niezbędne. Cel ten ma zostać osiągnięty przede wszystkim przez wyeliminowanie – za zgodą stron – z materiału dowodowego tych jego części, które nie mają istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. We wszystkich sprawach tzw. inicjatywa dowodowa, czyli proponowanie przeprowadzania dowodów w procesie, ma należeć do stron postępowania. Dowody będą przeprowadzane przez tę stronę, na wniosek której je dopuszczono. Przeprowadzenie dowodu przez sąd stanie się możliwe jedynie w wyjątkowych wypadkach.

<http://www.senat.gov.pl/diariusz/posiedzenia-komisji/art,5811,10-wrzesnia-2013-r-.html>

Wady nowego KPK:

- usunięcie wymogu wszechstronnego wyjaśnienia sprawy
- usunięcie wymogu przygotowania sprawy w taki sposób, aby sąd mógł orzekać już na pierwszej rozprawie.

Należy zdecydowanie negatywnie ocenić wskazane dwie zmiany. Mówiąc potocznie ale wprost - „psują” one całkowicie postępowanie karne. Chodzi o to, że stwarzają one potencjalnie ogromne pole dla oportunistów organów ścigania, które od tej pory mogą za przyzwoleniem ustawodawcy przedstawiać sądowi do orzekania sprawy dowodowo niedopracowane (gdzie wszelkie okoliczności sprawy nie zostały wszechstronnie wyjaśnione), niepełne oraz nieprzygotowane.

Należy ocenić, iż zmiany te poważnie utrudnią pracę sądów i z całą pewnością ją spowolnią. Chodzi o to, że teraz na sądzie będzie spoczywał obowiązek wszechstronnego wyjaśnienia sprawy (jego wiąże w pełni zasada prawdy **materialnej**) a to oznacza prowadzenie nieraz rozbudowanych postępowań dowodowych „w zastępstwie” organów ścigania.

Dodatkowo wskazana konieczność uzupełniania postępowania dowodowego nowymi dowodami może utrudnić sądom docieranie do tzw. prawdy materialnej bo jeżeli organ ścigania nie przesłucha kilku świadków (uznając bezpodstawnie, iż nie wnoszą wiele do postępowania) niedługo po przestępstwie to ich przesłuchanie przed sądem za kilkanaście miesięcy (przy naprawdę dobrym **tempie** sprawy, przynajmniej w Warszawie) może kompletnie nic nie przynieść nic, albowiem świadkowie ci najzwyczajniej w świecie zapomną o całym zdarzeniu lub o jego istotnych szczegółach. Z uwagi na powyższe należy niezwykle krytycznie ocenić nowe regulacje.

A OTO PRZYKŁADY CELOWYCH DEFORMACJI I SPRZECZNOŚCI W NOWELI KPK:

NA PRZYKŁAD SPRZECZNOŚĆ w nowym Art. 345:

112) w art. 345 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd przekazuje sprawę prokuratorowi w celu usunięcia istotnych braków śledztwa lub dochodzenia, zwłaszcza wówczas, gdy akta sprawy wskazują na to, że nie dokonano czynności, które są obowiązkowe, a dokonanie ich przez sąd nie jest możliwe lub spowodowałoby znaczne trudności. **Przyczyną przekazania sprawy nie może być potrzeba poszukiwania dowodów.**”;

KOMENTARZ : W jakim celu ma sąd przekazać sprawę prokuratorowi skoro nie można prowadzić śledztwa oraz szukać dowodów a" Sąd przekazuje sprawę prokuratorowi w celu usunięcia istotnych braków śledztwa lub dochodzenia ?'

NASTĘPNA DEFORMACJA:

3) w art. 14 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Oskarżyciel publiczny może cofnąć akt oskarżenia do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej - **to po co go w ogóle wnosi?**

W toku przewodu sądowego cofnięcie aktu oskarżenia dopuszczalne jest jedynie za zgodą oskarżonego- **w jakim systemie prawnym tak jest ? I skoro tak, to znaczy, że oskarżony jest niewinny i akt oskarżenia nie ma sensu!** Ponowne wniesienie aktu oskarżenia przeciwko tej samej osobie o ten sam czyn jest niedopuszczalne - **w takim razie po co w ogóle prowadzić postępowanie karne ?**

NASTĘPNA SPRZECZNOŚĆ:

13) w art. 54 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Pokrzywdzony, który uprzednio nie korzystał z uprawnień oskarżyciela posiłkowego, może w terminie 14 dni od powiadomienia go o cofnięciu przez oskarżyciela publicznego aktu oskarżenia oświadczyć, że przystępuje **do postępowania jako oskarżyciel posiłkowy.**”;

14) w art. 55 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

§ 2. Akt oskarżenia wniesiony przez pokrzywdzonego **powinien być sporządzony i podpisany przez pełnomocnika**, z zachowaniem warunków określonych

w art. 332 i art. 333 § 1.”;

KOMENTARZ: ALE PRZECIEŻ OSKARŻYCIEL POSIŁKOWY MA PRAWO SAM WNIĘŚĆ AKT OSKARŻENIA?

NASTĘPNA DEFORMACJA:

20) w art. 73 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. W postępowaniu przygotowawczym prokurator, udzielając zezwolenia na porozumiewanie się, może zastrzec w szczególnie uzasadnionych wypadkach, jeżeli wymaga tego dobro postępowania przygotowawczego, że będzie przy tym obecny sam lub osoba przez niego upoważniona.

§ 3. Jeżeli wymaga tego dobro postępowania przygotowawczego prokurator może również zastrzec kontrolę korespondencji podejrzanego z obrońcą.”;

KOMENTARZ: W jakim innym kraju panują takie reżimowy przepisy uniemożliwiające na przykład niesłusznie oskarżonemu kontakt z obrońcą oraz naruszanie Kodeksu Karnego czyli tajemnicy korespondencji ?

Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych

Dz.U.1977.38.167 - Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych otwarty do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. Art. 17. Prawo do prywatności

1. Nikt nie może być narażony na samowolną lub bezprawną ingerencję w jego życie prywatne, rodzinne, dom czy korespondencję ani też na bezprawne zamachy na jego cześć i dobre imię. 2. Każdy ma prawo do ochrony prawnej przed tego rodzaju ingerencjami i zamachami.

NASTĘPNA DEFORMACJA:

21) w art. 74 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Oskarżonego lub osobę podejrzaną wzywa się do poddania obowiązkom wynikającym z § 2 i 3. W razie odmowy poddania się tym obowiązkom oskarżonego lub osobę podejrzaną można zatrzymać i przymusowo doprowadzić, a także stosować wobec niej siłę fizyczną lub środki techniczne służące obezwładnieniu, w zakresie niezbędnym do wykonania danej czynności.”

KOMENTARZ: W jakim innym kraju osobę tylko podejrzaną czyli bez postawienia jej zarzutów można pobić albo terroryzować ?

NASTĘPNA DEFORMACJA:

Art. 79. § 1. W postępowaniu karnym oskarżony musi mieć

obrońcę, jeżeli:

§ 4. Uznając za uzasadnioną opinię biegłych lekarzy psychiatrów, że czyn oskarżonego nie został popełniony w warunkach wyłączenia lub znacznego ograniczenia zdolności rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem i że stan zdrowia psychicznego oskarżonego pozwala na udział w postępowaniu **i prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny, sąd orzeka, że udział obrońcy nie jest obowiązkowy.** Prezes sądu albo sąd zwalnia wówczas obrońcę z jego obowiązków, chyba że zachodzą inne przyczyny przemawiające za tym, aby oskarżony miał obrońcę wyznaczonego z urzędu.

KOMENTARZ: Czy to oznacza, że każdy ma być badany przez psychiatrę?

Dwa - Oskarżony ma prawo zawsze do obrony we wszystkich stadiach postępowania, oskarżony nie jest biegłym prawnikiem żeby umieć podważyć zarzuty lub niewłaściwie zastosowane procedury.

Prawo do obrony, jedna z głównych zasad wymiaru sprawiedliwości umożliwiająca oskarżonemu prawo osobistego uczestniczenia w rozprawie, wykazania swej niewinności i wskazania podczas procesu sądowego wszelkich okoliczności przemawiających na korzyść (tzw. inicjatywa dowodowa), a także prawo korzystania z pomocy obrońcy (adwokata) reprezentującego jego interesy. Prawo to zabezpiecza art. 14 Międzynarodowego Paktu Praw Osobistych i Politycznych, w którym wymienia się minimalne gwarancje prawa do ochrony.

3. Każda osoba oskarżona o popełnienie przestępstwa ma prawo, na zasadach pełnej równości, co najmniej do następujących gwarancji: d) obecności na rozprawie, bronięcia się osobiście lub przez obrońcę przez siebie wybranego; do otrzymania informacji, jeżeli nie posiada obrońcy, o istnieniu powyższego prawa oraz posiadania obrońcy wyznaczonego dla niej w każdym przypadku, kiedy interesy sprawiedliwości tego wymagają, bez ponoszenia kosztów obrony w przypadkach, kiedy oskarżony nie posiada dostatecznych środków na ich pokrycie;

DALEJ CELOWA DEFORMACJA

skreśla się art. 397.

MÓJ KPK z roku 2012 czyli skreślony

Art. 397. § 1. Jeżeli dopiero w toku rozprawy ujawnią się istotne braki postępowania przygotowawczego, a ich usunięcie przez sąd uniemożliwiłoby wydanie prawidłowego orzeczenia w rozsądnym terminie, zaś przeszkód tych nie można usunąć stosując przepis art. 396, sąd może przerwać albo odroczyć rozprawę zakreślając oskarżycielowi publicznie termin do przedstawienia dowodów, których przeprowadzenie pozwoliłoby na usunięcie dostrzeżonych braków.

§ 2. Oskarżyciel publiczny w celu zebrania dowodów, o których mowa w § 1, może przedsięwziąć osobiście lub zlecić Policji lub innemu uprawnionemu organowi dokonanie niezbędnych czynności dowodowych.

§ 3. Oskarżyciel publiczny w wypadku niemożności dotrzymania określonego terminu może zwrócić się do sądu o jego przedłużenie.

§ 4. Jeżeli oskarżyciel publiczny w wyznaczonym terminie nie przedstawi stosownych dowodów, sąd rozstrzyga na korzyść oskarżonego wątpliwości wynikające z nieprzeprowadzenia tych dowodów.

DALEJ CELOWA DEFORMACJA

w art. 418 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Ogłaszając wyrok wolno pominąć treść zarzutów oskarżenia”

DALEJ CELOWA DEFORMACJA w art. 434 skreśla się § 3

MÓJ KPK z roku 2012 czyli skreślony art. 434

Art. 434. § 1. Sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego tylko wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy, a także tylko w granicach zaskarżenia, chyba że ustawa stanowi inaczej. Jeżeli środek odwoławczy pochodzi od oskarżyciela publicznego lub pełnomocnika, sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego ponadto tylko w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym lub podlegających uwzględnieniu z urzędu.

§ 2. Środek odwoławczy wniesiony na niekorzyść oskarżonego może spowodować orzeczenie także na korzyść oskarżonego.

§ 3. Określonego w § 1 zakazu orzekania na niekorzyść oskarżonego nie stosuje się w wypadkach określonych w art. 60 § 3 i 4 Kodeksu karnego lub w art. 36 § 3 Kodeksu karnego skarbowego oraz w wypadkach skazania z zastosowaniem art. 343 lub art. 387 Kodeksu postępowania karnego albo art. 156 Kodeksu karnego skarbowego.

DALEJ CELOWA DEFORMACJA i SPRZECZNOŚĆ

art. 443 otrzymuje brzmienie: „W razie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wolno w dalszym postępowaniu wydać orzeczenie surowsze niż uchylone tylko wtedy, **gdy orzeczenie to było zaskarżone na niekorzyść oskarżonego albo na korzyść oskarżonego** w warunkach określonych w art. 434 § 4. Nie dotyczy to orzekania o środkach wymienionych w art. 93 i 94 Kodeksu karnego.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 443. W razie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wolno w dalszym postępowaniu wydać orzeczenie surowsze niż uchylone tylko wtedy, gdy orzeczenie to było zaskarżone na niekorzyść oskarżonego albo gdy zachodzą okoliczności określone w art. 434 § 3. Nie dotyczy to orzekania o środkach wymienionych w art. 93 i 94 Kodeksu karnego.

DALEJ CELOWA DEFORMACJA

w art. 540 § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2). po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że;

- a) skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze,
- b) skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne złagodzenia kary,
- c) sąd umorzył lub warunkowo umorzył postępowanie karne błędnie przyjmując popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu.”

MÓJ KPK z roku 2012 Wznowienie postępowania

Art. 540. § 1. Postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznawia się na wniosek oskarżonego / jego pełnomocnika / prokuratora lub rodziny jeżeli:

1) w związku z postępowaniem organu prowadzącego czynności śledcze lub postępowaniem przygotowawczym bądź też w toku postępowania przed sądem dopuszczono się przestępstwa lub innych nieprawidłowości a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia,

2) po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody nie znane przedtem sądowi, wskazujące na to, że:

a) skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze,

b) skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary,

c) sąd umorzył lub warunkowo umorzył postępowanie karne błędnie przyjmując popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu

d) orzeczenie oparto na fałszywych zeznaniach świadków, biegłego lub tłumacza, na fałszywych dowodach lub dokumentach, na fałszywej lub nieprawidłowej opinii biegłego lub innego specjalisty lub innych dowodach rzeczowych albo w wyniku przekupstwa

e) w procesie rehabilitacyjnym jeśli skazany nie żyje na wniosek rodziny lub pełnomocnika

§ 2. Postępowanie wznawia się na korzyść strony, jeżeli Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie; wznowienie nie może nastąpić na niekorzyść oskarżonego.

§ 3. Postępowanie wznawia się na korzyść oskarżonego, gdy potrzeba taka wynika z rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską.

§ 4. do art. 540 § 1 - §3 biegu przedawnienia nie stosuje się.

DALEJ Art. 366 świadoma deformacja

w art. 366 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Przewodniczący kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 366. § 1. Przewodniczący kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem, bacząc, aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy, a w miarę możliwości także okoliczności sprzyjające popełnieniu przestępstwa.

Druk nr 870 Warszawa, 8 listopada 2012 r.

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ VII kadencja

Prezes Rady Ministrów RM 10-38-12

Pani Ewa Kopacz Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy - o zmianie ustawy – Kodeks **postępowania karnego, ustawy -**

Kodeks karny i niektórych innych **ustaw** z projektami aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej. Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem (-) **Donald Tusk**

W Polsce śledztwa oraz dochodzenia są fikcją jak też tzw. postępowania przygotowawcze o czym jest mowa w moim wniosku do ministra z dnia 25 sierpnia 2012 roku.

ZNOWELIZOWANY PRZEZE MNIE Art.17 KPK:

Art.17 § 2. Organ uprawniony do wydania zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności sprawcy od których ustawa uzależnia ściganie, obowiązany jest wydać takie zezwolenie niezwłocznie po stwierdzeniu naruszenia prawa, przekroczenia lub niedopełnienia obowiązków. Skutki braku wdrożenia tego z nowelizowanego przeze mnie przepisu dotyczą wielu spraw.

NEGATYWNA

Opinia Rady Głównej Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP w sprawie projektu zmian k.p.k. opracowanego przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Karnego z dnia 25 stycznia 2012 r. – wersji po poprawkach legislacyjnych.

Rada Główna Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP niniejszym przedstawia Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego stanowisko Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP w sprawie opracowanego przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Karnego Projektu zmian k.p.k. z dnia 25 stycznia 2012 r. – wersji po poprawkach legislacyjnych.

Niezależnie od oceny merytorycznej, projekt zmian w kodeksie postępowania karnego w pewnym zakresie można uznać za rewolucyjny, zwłaszcza w aspekcie prezentowanej w nim wizji pełnej kontrydiktoryjności procesu karnego. Na marginesie należałoby się zastanowić, czy wobec tak ogromnego zakresu nowelizacji, dotyczącego z grubsza rzecz biorąc jednej czwartej kodeksu, nie należałoby zamiast tego doprowadzić do stworzenia projektu nowego kodeksu postępowania karnego. Zauważyć należy, że przez nieco ponad 12 lat obowiązywania k.p.k. z 1997 r. był on nowelizowany już 69 razy.

Tymczasem k.p.k. z 1969 r. przez 28 lat znowelizowano jedynie 31 razy, zaś wcześniejszy k.p.k. z 1928 r. modyfikowano jeszcze rzadziej. Praktyka nowelizowania ustaw zasługujących na daleko idące przebudowanie nie jest właściwa, przy czym tak częste nowelizacje wprowadzają zamęt prawny. Tak fundamentalny akt prawny jakim jest kodeks, bez względu na gałąź prawa, musi cechować się zachowaniem pewnej myśli przewodniej, osi intelektualnej, na której budowany jest model stosunków prawnych, czy jak w tym przypadku, procesu karnego.

Częste zmiany model ten zaburzają, a istotna zmiana tego modelu, jak wynika z propozycji nowelizacyjnej, nie powinna być w ten sposób wprowadzana. Ponadto radykalne redefiniowanie istoty procesu wymaga zarówno szerokiej dyskusji i konsultacji, jak i przeprowadzenia poważnych badań praktyki, które pokażą, czy organizacja aparatu Sądów, Prokuratury i pozostałych organów ścigania zdoła udźwignąć proponowaną zmianę. Ocena skutków regulacji, stanowiąca załącznik do Projektu, wskazuje na fakt, iż Projektodawca tego rodzaju pogłębionej analizy nie przeprowadził.

(...) Związek Zawodowy Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP jako największa reprezentatywna organizacja prokuratorów polskich co do zasady nie jest przeciwny planowanemu modelowi pełnej kontrydiktoryjności procesu karnego. Polscy prokuratorzy nie obawiają się podjęcia aktywnej, energicznej, efektywnej i odpowiedzialnej walki sądowej zwieńczonej sprawiedliwym pociągnięciem do odpowiedzialności karnej rzeczywistego sprawcy przestępstwa. Jednakże, jak obszernie i wyczerpująco wskazano wyżej, aktualnie nie jest to możliwe bez uprzedniego dokonania głębokich i wszechstronnych zmian ustrojowych, systemowych i organizacyjnych w prokuraturze, oraz w przepisach obowiązującej procedury karnej odnoszących się do prokuratora.(...)

KOMENTARZ:

Można jednak było wdrożyć przynajmniej jeśli nie cały mój kodeks to przynajmniej te najpilniejsze znowelizowane przepisy w takim zakresie jaki był możliwy z uwagi na organizację organów policji i innych oraz konieczność reformy ustawy o prokuraturze oraz ustawy o policji a także po uściśleniu oraz konsultacji ze mną tego zakresu oraz wyjaśnieniu punktów spornych lub wymagających innego dostosowania lub wykładni czego nie zrobiono .

Moja wykładnia polegała na praktycznym wykazaniu konieczności zmiany KPK oraz innych ustaw w kontekście moich spraw na podstawie których wykazałam, że przestarzały PRL-owski KPK uniemożliwia jakiegokolwiek sprawne prowadzenie śledztw dochodzeń oraz postępowań karnych co także dotyczy niewłaściwych ustaw o prokuraturze oraz policji.

UWAGI O PRACY PROKURATUR oraz sądów.

Dane z 25 sierpnia 2012 wniosek do Jarosława Gowina

Sytuacja obecna w prokuraturach która trwa wiele lat wymusza zastosowania kontroli pracy prokuratorów , pomimo że są to na ogół młodzi ludzie w przedziale wiekowym od 30 do 40 lat ,ale nauczaniu kazuistyki oraz poplecznictwa i dlatego zamiast zwykłych cywilnych sekretarek , które nie mają pojęcia o prawie i zajmują się tylko pracą administracyjną ,w sekretariatach powinno się zatrudnić prawników jako sekretarzy prawnych a nie cywilne osoby , którzy mieliby wgląd w akta oraz korespondencję przychodzącą i wychodzącą z prokuratur i którzy kontrolowaliby pracę prokuratorów. Inne wyjścia nie ma, bo nie ma możliwości sprawdzenia wstecz 'zaszłości systemowych ' oraz bardzo wielu spraw które będą musiały być zrewidowane oraz podjęte na nowo. W sądach jest podobna korupcja jak w prokuraturach ,może nie tak masowa jak w prokuraturach, co ma oczywiście związek z mentalnością sędziów i prokuratorów oraz ich wykształceniem opartym na PRL-owskich pokrętnych kodeksach ,dlatego także w sądach powinni pracować sekretarze prawni a nie cywilne panie od wysyłania i przyjmowania pism.

NIE WDROŻONY Z NOWELIZOWANY przeze mnie ART. 231 KK.

W Polsce co roku umiera czyli jest mordowanych przez lekarzy ponad 20 tysięcy ludzi na skutek błędów medycznych a przede wszystkim zaniedbań czyli niedopełnienia obowiązków zlecenia oraz wykonania należytych badań i diagnostyki i za ten stan rzeczy ponosi odpowiedzialność resort sprawiedliwości w przedmiotowej sprawie . Męczyłam się ponad dwa lata z potwornym bólem kręgosłupa z powodu zaniedbań oraz poplecznictwa lekarzy o czym piszę w załączonym materiale wniesionym do prokuratura Wójcika w Lublinie który opisuje skutki braku nowelizacji Art. 231 KK wg mojego wniosku do ministra Gowina :

KODEKS KARNY-

cytat z wniosku do Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2012.

ZMIANA ART. 231 Kodeksu Karnego

Obecny zapis brzmi : art. 231 KK

§ 1. Funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

a powinien brzmieć:

art. 231 kk§ 1. Funkcjonariusz publiczny oraz każda inna osoba która przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków wynikających ze sprawowanej funkcji lub wykonywanego zawodu działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

UZASADNIENIE do zmiany art. 231 KK wg wniosku z dnia 25 sierpnia 2012 zawierał mój wniosek z dnia 25 sierpnia oraz nowy załącznik dotyczący zaniedbań lekarzy z art. 231 KK którego nie wdrożono.

Do tej pory takie zaniedbania oraz niedopełnienia obowiązku są w przypadku lekarzy podciągane pod artykuł 160 KK albo 157 lub 156 KK jako przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu a nie pod niedopełnienie obowiązku i tacy nieuczciwi lekarze - a nie brakuje takich - są całkowicie bezkarni. Na przykład lekarz pogotowia który nie zabrał ciężko chorego pacjenta do szpitala i pacjent zmarł (dotyczy to Okręgowej Izby Lekarskiej w Lublinie która nie dopuszcza od wielu lat do ukarania wielu takich lekarzy). Poza tym w nowym pouczeniu jest mowa o niedopełnieniu obowiązków w art. 231 KK.(....)

ILE WYMAGAŁO WYSIŁKU ZNOWELIZOWANIE ART. 231 KK?

W roku 2012 tzw. specjaliści Ministerstwa Sprawiedliwości wydali piękny systemowy folder reklamowy wspólnie z Fundacją 'Pomóżmy potrzebującym' dla ofiar przestępstw o następującej treści:

'Fundacja świadczy bezpłatną pomoc prawną i psychologiczną w ramach której można uzyskać podstawowe informacje o tym jak zachować się przed organami wymiaru sprawiedliwości, jak najskuteczniej dochodzić naprawienia szkody wyrządzonej pokrzywdzonemu przestępstwem, jak i gdzie uzyskać informacje o procedurach związanych z odszkodowaniem' - i inne świetne porady dla pokrzywdzonej osoby której dobro prawne zostało naruszone lub zagrożone w wyniku przestępstwa takiego jak uszkodzenie ciała, szkodę psychiczną, stratę ekonomiczną, cierpienie emocjonalne'.

Treść tego folderka nie wymaga komentarza.

Prawa człowieka na stronie <http://bip.ms.gov.pl/pl/prawa-czlowieka/> także zajmują bardzo dużo miejsca i treści:

- Europejski Trybunał Praw Człowieka
- ONZ i Prawa Człowieka
- Inne organizacje międzynarodowe i prawa człowieka
- Implementacja międzynarodowego prawa humanitarnego w Polsce
- Miękkie prawo międzynarodowe

Działanie resortu szumnie zwanego resortem sprawiedliwości opisane jak wyżej w przedmiotowej sprawie budzi po prostu odrazę i uzasadnionym jest, aby za takie przestępcze działanie resort poniósł po raz pierwszy konsekwencje.

Zamiast poprawy funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości miało nastąpić jego drastyczne pogorszenie na skutek uchwalenia potwornej antyprawnej i antydemokratycznej noweli KPK której skutki prawne oraz społeczne byłyby nie do opisania. To nie jest normalne ministerstwo sprawiedliwości tylko jakiś biznes club czego dowodzi tekst ze strony internetowej tego resortu o 'klientach' oraz sprawa korupcyjna związana z mafijnym przetargiem na korzyść In Post oraz odebraniem przesyłek sądowych Poczcie Polskiej, moje skargi do MS w tej sprawie ze stycznia 2014 nie przyniosły żadnego skutku, ponieważ resort ten nie zajmuje się prawem i sprawiedliwością, ale korupcją i przestępczością zorganizowaną co wynika z informacji na stronie internetowej tego resortu:

' Ministerstwo Sprawiedliwości jako pierwsza instytucja w Polsce wdrożyła system antykorupcyjny. System odpowiedzialności społecznej i przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym ma na celu zwiększenie zaufania do funkcjonowania Ministerstwa w zakresie rzetelności i bezstronności podejmowanych przez nie decyzji, zarówno w odniesieniu do jego klientów, jak i do decyzji dotyczących sposobu wykorzystywania środków oddanych do jego dyspozycji.

<http://bip.ms.gov.pl/pl/ministerstwo/system-zarzadzania-jakoscia>

Bardzo mądrzy profesorowie prawa, wykładowcy renomowanych uniwersytetów oraz autorzy wielu naukowych prac o prawie zatrudnieni w Ministerstwie Sprawiedliwości nie odróżniają pokrzywdzonego od świadka, podejrzanego od sprawcy a ich wywody prawnicze w noweli KPK są żenujące i świadczą o braku elementarnej wiedzy oraz świadomym działaniu w tym wypadku na moją szkodę oraz na szkodę społeczną. Nic więc dziwnego, że bali się mojego wniosku do Jarosława Gowina z dnia 25 sierpnia 2012 roku aby ten jako minister przypadkiem nie przejrzał na oczy jakie to prawnicze autorytety pracują u niego w resorcie, które opiniują i opracowują projekty nowelizacyjne szkodzące pokrzywdzonym przez wymiar sprawiedliwości z powodu braku odpowiednich ustaw i kodeksów.

**ZAŁĄCZNIK nr 1 DOTYCZĄCY
PRZYKŁADÓW KRADZIEŻY Z AUTORSKIEGO KPK z roku 2012
dokonanych przez resortowego prawnika Tomasza Darkowskiego z MS**

Niektóre nowe i dodane przepisy różnią się tylko pojedynczym słowem lub kilkoma ale sens jest taki sam .

Nowela KPK resortu sprawiedliwości

23) art. 78 – 80 otrzymują brzmienie: „Art. 78. § 1. Oskarżony, który nie ma obrońcy z wyboru, może żądać, aby mu wyznaczono obrońcę z urzędu, jeżeli w sposób należyty wykaże, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny.

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 78. § 1. Oskarżony, który nie ma obrońcy z wyboru, może żądać, aby mu wyznaczono obrońcę z urzędu, jeżeli w sposób należyty wykaże, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny.

Nowela KPK

Nowe brzmienie Art. 79. § 1. W postępowaniu karnym oskarżony musi mieć obrońcę, jeżeli:

- 1) nie ukończył on jeszcze 18 lat,
- 2) jest głuchy, niemy lub niewidomy,
- 3) zachodzi uzasadniona wątpliwość, czy jego zdolność rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem nie była w czasie popełnienia tego czynu wyłączona lub w znacznym stopniu ograniczona,
- 4) zachodzi uzasadniona wątpliwość, czy stan jego zdrowia psychicznego pozwala na udział w postępowaniu lub prowadzenie obrony w sposób samodzielny oraz rozsądny.

§ 2. Oskarżony musi mieć obrońcę również wtedy, gdy sąd uzna to za niezbędne ze względu na inne okoliczności utrudniające obronę.

§ 3. W wypadkach, o których mowa w § 1 i 2, udział obrońcy jest obowiązkowy w rozprawie oraz w tych posiedzeniach, w których obowiązkowy jest udział oskarżonego.

§ 4. Uznając za uzasadnioną opinię biegłych lekarzy psychiatrów, że czyn oskarżonego nie został popełniony w warunkach wyłączenia lub znacznego ograniczenia zdolności rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem i że stan zdrowia psychicznego oskarżonego pozwala na udział w postępowaniu i prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny, sąd orzeka, że udział obrońcy nie jest obowiązkowy.

Art. 80. Oskarżony musi mieć obrońcę w postępowaniu przed sądem okręgowym, jeżeli zarzucono mu zbrodnię. W takim wypadku udział obrońcy w rozprawie głównej jest obowiązkowy.”

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 79. § 1. W postępowaniu karnym oskarżony musi mieć obrońcę a zwłaszcza jeżeli:

- 1) jest nieletni,
- 2) jest głuchy, niemy lub niewidomy,
- 3) zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego poczytalności.
- 4) (uchylono).

§ 2. Oskarżony musi mieć obrońcę również wtedy, gdy sąd uzna to za niezbędne ze względu na okoliczności utrudniające obronę.

§ 3. udział obrońcy oraz oskarżonego w rozprawie oraz posiedzeniach jest obowiązkowy z wyjątkiem okoliczności w toku postępowania jeśli biegli lekarze psychiatrzy stwierdzą trwałą chorobę psychiczną lub gdy jest on niezdolny do stawianictwa z powodu innej ciężkiej choroby.

Nowela KPK

45) w art. 156:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta sprawy sądowej i daje możliwość sporządzenia z nich kopii. Za zgodą prezesa sądu akta te mogą być udostępnione również innym osobom.”,

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 156. § 1. Stronom, podmiotowi określone w art. 416 obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta sprawy sądowej i daje możliwość sporządzenia z nich odpisów. Za zgodą prezesa sądu akta te mogą być udostępnione również innym osobom.

Nowela KPK

49) art. 164 otrzymuje brzmienie:

„Art.164. W celu odtworzenia akt sąd przeprowadza postępowanie, w tym również dowody, jakie uzna za konieczne. W szczególności sąd bierze pod uwagę wpisy do rejestrów karnych, repertoriów i innych ksiąg biurowych, utrwalenia dźwięku lub obrazu, notatki protokolantów, sędziów, ławników, prokuratorów, adwokatów lub radców prawnych, którzy uczestniczyli w rozprawie. Sąd może też przesłuchać w charakterze świadków wszystkich uczestników sprawy, której akta zaginęły lub uległy zniszczeniu, a także inne osoby, które mogą mieć wiadomości co do treści akt. Strony mają prawo wziąć udział w posiedzeniu.”;

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 164. W celu odtworzenia akt sąd przeprowadza postępowanie, w tym również dowody, jakie uzna za konieczne. W szczególności sąd bierze pod uwagę wpisy do rejestrów karnych, repertoriów i innych ksiąg biurowych, utrwalenia dźwięku lub obrazu, notatki protokolantów, sędziów, ławników, prokuratorów i adwokatów, którzy uczestniczyli w sprawie. Sąd może też przesłuchać w charakterze świadków wszelkich uczestników sprawy, której akta zaginęły lub uległy zniszczeniu, a także inne osoby, które mogą mieć wiadomości co do treści akt. Strony mają prawo wziąć udział w posiedzeniu.

Nowela KPK

Nowe brzmienie Art. 185b. § 1. W sprawach o przestępstwa popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej lub określone w rozdziale XXV i XXVI Kodeksu karnego świadka, który w chwili przesłuchania nie ukończył 15 lat, przesłuchuje się w warunkach określonych w art. 185a § 1 – 3, jeżeli zeznania tego świadka mogą mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 185b. § 1. Świadka, który w chwili przesłuchania nie ukończył 18 lat, można przesłuchać w sprawach o przestępstwa popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej lub o przestępstwa określone w rozdziale XXV Kodeksu karnego, jeżeli zeznania tego świadka mogą mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Nowela KPK

58) w art. 202 § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Opinia biegłych powinna zawierać stwierdzenia dotyczące zarówno poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, jak i jego aktualnego stanu zdrowia psychicznego, a zwłaszcza wskazanie, czy stan ten pozwala oskarżonemu na udział w postępowaniu i na prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny, a w razie potrzeby także stwierdzenia co do okoliczności wymienionych w art. 93 Kodeksu karnego.”;

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 202. § 4. Opinia psychiatrów powinna zawierać stwierdzenia dotyczące zarówno poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia czynu, jak i jego aktualnego stanu zdrowia psychicznego oraz zdolności do udziału w postępowaniu, a w razie potrzeby co do okoliczności wymienionych w art. 93 Kodeksu karnego.

Nowela KPK

147) w art. 437 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli pozwalają na to zebrane dowody, sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, lub uchyla je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.”

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

§ 2. Jeżeli pozwalają na to zebrane dowody, sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, lub uchyla je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do po

Nowela KPK

Art. 144.

[§ 1. Protokół rozprawy spisuje aplikant lub pracownik sekretariatu. Protokół może też spisać asesor sądowy, jeżeli nie należy do składu orzekającego.]

<§ 1. Protokół rozprawy spisuje pracownik sekretariatu lub inna osoba upoważniona przez prezesa sądu.>

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 144. § 1. Protokół rozprawy spisuje aplikant **lub sekretarz sądowy**. Protokół może też spisać asesor sądowy, jeżeli nie należy do składu orzekającego.

KRADZIEŻ Z MOJEGO KPK

oraz mojego wyvodu prawnego z dnia 25 sierpnia 2012 :

Załączniki do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości pobrano ze strony

<http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/0/96832B0ED113D8FBC1257AB4004F3B04/%24File/870.pdf>

Załącznik nr 2 Pouczenie

pokrzywdzonego o podstawowych uprawnieniach i obowiązkach

I. Podstawowe prawa pokrzywdzonego

1. Pokrzywdzony w postępowaniu przygotowawczym jest stroną uprawnioną do **działania we własnym imieniu i zgodnie z własnym interesem** (art. 299 § 1 k.p.k.).

MOJE POUCZENIE

1. Pokrzywdzonym jest osoba fizyczną lub prawną uprawnioną **do działania we własnym interesie** której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo (art. 49 § 1 kpk).

Załącznik nr 2 Pouczenie

pokrzywdzonego o podstawowych uprawnieniach i obowiązkach

9. Osobie lub instytucji, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie przysługuje zażalenie do prokuratora nadrzędnego albo do prokuratora powołanego do nadzoru nad organem, któremu złożono zawiadomienie, jeżeli nie zostanie w ciągu 6 tygodni powiadomiona o wszczęciu albo odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia (art. 306 § 3, 325a k.p.k.).

MOJE POUCZENIE

9. Osobie lub instytucji, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie przysługuje zażalenie do prokuratora nadrzędnego albo do prokuratora powołanego do nadzoru nad organem, któremu złożono zawiadomienie, jeżeli nie zostanie w ciągu 6 tygodni powiadomiona o wszczęciu albo odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia (art. 306 § 3, 325a k.p.k.).

Nowela KPK

NOWY Art. 249 <§ 5. Prokurator i obrońca mają prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu do-tyczącym przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania oraz rozpoznania zażalenia na zastosowanie lub przedłużenie tego środka zapobiegawczego.

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

§ 5. Prokurator i obrońca mają obowiązek wziąć udział w posiedzeniu sądu dotyczącym przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania oraz rozpoznania zażalenia na zastosowanie lub przedłużenie tego środka zapobiegawczego.

Nowela KPK

<Art. 258.

§ 1. Tymczasowe aresztowanie i pozostałe środki zapobiegawcze można stosować, jeżeli zachodzi:

- 1) uzasadniona obawa ucieczki lub ukrycia się oskarżonego, zwłaszcza wtedy, gdy nie można ustalić jego tożsamości albo nie ma on w kraju stałego miejsca pobytu,
- 2) uzasadniona obawa, że oskarżony będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo w inny bezprawny sposób utrudniał postępowanie karne.

§ 2. Wobec oskarżonego, któremu zarzucono popełnienie zbrodni lub występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, albo którego sąd pierwszej instancji skazał na karę pozbawienia wolności wyższą niż 3 lata, obawy utrudniania prawidłowego toku postępowania, o których mowa w § 1, uzasadniające stosowanie środka zapobiegawczego, mogą wynikać także z surowości grożącej oskarżonemu kary.

§ 3. Środek zapobiegawczy można wyjątkowo zastosować także wtedy, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony, któremu zarzucono popełnienie zbrodni lub umyślnego występku, popełni przestępstwo przeciwko życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu powszechnemu, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził.

§ 4. Decydując o zastosowaniu określonego środka zapobiegawczego, uwzględnia się rodzaj i charakter obaw wskazanych w § 1–3, przyjętych za podstawę stosowania danego środka oraz nasilenie ich zagrożenia dla prawidłowego przebiegu postępowania w określonym jego stadium.>

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 258. § 1. Tymczasowe aresztowanie może nastąpić, jeżeli:

- 1) zachodzi uzasadniona obawa ucieczki lub ukrywania się oskarżonego, zwłaszcza wtedy, gdy nie można ustalić jego tożsamości albo nie ma on w kraju stałego miejsca pobytu,
- 2) zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo w inny bezprawny sposób utrudniał postępowanie karne.

§ 2. Jeżeli oskarżonemu zarzuca się popełnienie zbrodni lub występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, albo gdy sąd pierwszej instancji skazał go na karę pozbawienia wolności nie niższą niż 3 lata, potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania może być uzasadniona grożącą oskarżonemu surową karą.

§ 3. Tymczasowe aresztowanie może nastąpić także wtedy, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony, któremu zarzucono popełnienie zbrodni lub umyślnego występku, popełni przestępstwo przeciwko życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu powszechnemu, a zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził oraz gdy zachodzą przesłanki z art. 248 § 2.

Nowela KPK

NOWY Art. 297 : <5) zebranie, zabezpieczenie i utrwalenie dowodów w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zasadności wniesienia aktu oskarżenia albo innego zakończenia postępowania, jak również do przedstawienia wniosku o dopuszczenie tych dowodów i przeprowadzenie ich przed sądem.>

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 297. § 1. Celem postępowania przygotowawczego prowadzonego przez uprawniony organ to jest prokuratora jest:

2) zebranie , zabezpieczenie oraz utrwalenie dowodów uzyskanych w toku śledztwa lub uzyskanych na skutek zawiadomienia o przestępstwie oraz przygotowanie akt dla sądu jak też wyznaczenie terminu końcowego zapoznania się z aktami

Nowela KPK

NOWY Art. 304 <§ 3. Zawiadomienie o przestępstwie lub własne dane świadczące o popełnieniu takiego przestępstwa, co do którego obowiązkowe jest prowadzenie śledztwa przez prokuratora, Policja przekazuje wraz z zebraniem materiałem niezwłocznie prokuratorowi.>

Zamknięcie śledztwa MÓJ KPK odpowiednik

Art. 321. § 1. Zamknięcie śledztwa następuje jeżeli istnieją podstawy do zamknięcia to jest jeżeli zebrane lub uzyskane dowody lub zatrzymanie sprawcy umożliwiają zakończenie śledztwa. **Materiały z przebiegu śledztwa Policja lub uprawniony organ przekazuje do prokuratury do postępowania przygotowawczego.**

Nowela KPK

NOWY Art. 325a.

<§ 1. Dochodzenie prowadzi Policja lub organy, o których mowa w art. 312, chyba że ze względu na wagę lub zawilość sprawy prokurator postanowi o prowadzeniu w sprawie własnego dochodzenia.>

ODPOWIEDNIK MÓJ KPK

Art. 311. § 1. Śledztwo prowadzi Policja lub inny uprawniony organ.

§ 2. Prokurator może powierzyć Policji lub uprawnionemu organowi przeprowadzenie śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo dokonanie poszczególnych czynności śledztwa szczególnie jeśli zawiadomienie o przestępstwie lub postępowanie przygotowawcze wymaga dodatkowych ustaleń , może też sam brać udział w czynnościach śledztwa prowadzonych przez inny organ jeśli warunki prowadzenia śledztwa nie stoją na przeszkodzie .

Nowela KPK

NOWY Art. 297.

§ 1. Celem postępowania przygotowawczego jest:

- 1) ustalenie, czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo,
- 2) wykrycie i w razie potrzeby ujęcie sprawcy,
- 3) zebranie danych stosownie do art. 213 i 214,
- 4) wyjaśnienie okoliczności sprawy, w tym ustalenie osób pokrzywdzonych i rozmiarów szkody,

[5) zebranie, zabezpieczenie i w niezbędnym zakresie utrwalenie dowodów dla sądu.]

<5) zebranie, zabezpieczenie i utrwalenie dowodów w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zasadności wniesienia aktu oskarżenia albo innego zakończenia postępowania, jak również do przedstawienia wniosku o dopuszczenie tych dowodów i przeprowadzenie ich przed sądem.>

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 297. § 1. Celem postępowania przygotowawczego prowadzonego przez uprawniony organ to jest prokuratora jest:

- 1) ustalenie oraz podsumowanie okoliczności sprawy w tym określenie sprawcy, czynu oraz osoby pokrzywdzonej i rozmiarów szkody,
- 2) zebranie , zabezpieczenie oraz utrwalenie dowodów uzyskanych w toku śledztwa lub uzyskanych na skutek zawiadomienia o przestępstwie oraz przygotowanie akt dla sądu jak też wyznaczenie terminu końcowego zapoznania się z aktami

Nowela KPK

NOWY Art. 374.

[§ 1. Obecność oskarżonego na rozprawie głównej jest obowiązkowa, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.]

<§ 1. Oskarżony ma prawo brać udział w rozprawie. Przewodniczący lub sąd mogą uznać jego obecność za obowiązkową.>

MÓJ PK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 374. § 1. Obecność oskarżonego na rozprawie głównej jest obowiązkowa, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Nowela KPK

NOWY Art. 393.

[§ 1. Wolno odczytywać na rozprawie protokoły oględzin, przeszukania i zatrzymania rzeczy, opinie biegłych, instytutów, zakładów lub instytucji, dane o karalności, wyniki wywiadu środowiskowego oraz wszelkie dokumenty urzędowe złożone w postępowaniu przygotowawczym lub sądowym albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę. Nie wolno jednak odczytywać notatek dotyczących czynności, z których wymagane jest sporządzenie protokołu.]

<§ 1. Wolno odczytywać na rozprawie protokoły oględzin, przeszukania i zatrzymania rzeczy, opinie biegłych, instytutów, zakładów lub instytucji, dane o karalności, wyniki wywiadu środowiskowego oraz wszelkie dokumenty urzędowe złożone w postępowaniu przygotowawczym lub sądowym albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę. Nie wolno jednak odczytywać notatek dotyczących czynności, z których wymagane jest sporządzenie protokołu, a także notatek, o których mowa w art. 311 § 5.>

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 393. § 1. Wolno odczytywać na rozprawie protokoły oględzin, przeszukania i zatrzymania rzeczy, opinie biegłych, instytutów, zakładów lub instytucji, dane o karalności, wyniki wywiadu środowiskowego oraz wszelkie dokumenty urzędowe złożone w postępowaniu przygotowawczym lub sądowym albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę. Nie wolno jednak odczytywać notatek dotyczących czynności, z których wymagane jest sporządzenie protokołu.

Nowela KPK

NOWY Art. 425.

[§ 1. Od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji przysługuje środek odwoławczy stronom, podmiotowi określonymu w art. 416 oraz innym osobom wskazanym w przepisach ustawy.] **<§ 1. Od orzeczenia**

wydanego w pierwszej instancji przysługuje środek odwoławczy stronom oraz innym osobom wskazanym w przepisach ustawy.>

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 425. § 1. Od każdego orzeczenia wydanego w pierwszej instancji przysługuje środek odwoławczy do sądu wyższej instancji stronom, podmiotowi określonymu w art. 416 oraz innym osobom wskazanym w przepisach ustawy.

Nowela KPK

NOWY Art. 523.

[§ 1. Kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia; kasacja nie może być wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary.]

<§ 1. Kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia; kasacja nie może być wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary. Strona nie może również wnieść kasacji na podstawie zarzutu naruszenia art. 440.>

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 :

Art. 523. § 1. Kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia; kasacja nie może być wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary.

Nowela KPK

NOWY <Art. 552a.

§ 1. W razie uniewinnienia oskarżonego lub umorzenia wobec niego postępowania w wypadkach innych niż określone w art. 552 § 1–3 oskarżonemu przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonywania wobec niego w tym postępowaniu środków przymusu, o których mowa w dziale VI.

§ 2. Roszczenie o odszkodowanie lub zadośćuczynienie, o którym mowa w § 1, przysługuje także oskarżonemu w razie skazania z tytułu niezasadnego wykonywania środków zapobiegawczych lub zabezpieczenia majątkowego w zakresie, w jakim z uwagi na rodzaj i rozmiar orzeczonych kar lub środków karnych nie można było zaliczyć na ich poczet okresów wykonywania odpowiednich środków zapobiegawczych podlegających takiemu zaliczeniu lub w pełni wykorzystać zastosowanego zabezpieczenia majątkowego.

Art. 552b.

Prawo do odszkodowania i zadośćuczynienia przysługuje również osobie innej niż oskarżony w razie niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w związku z postępowaniem karnym.>

MÓJ KPK z dnia 25 sierpnia 2012 odpowiednik

Art. 552. § 1. Oskarżonemu, który w wyniku wznowienia postępowania lub kasacji został uniewinniony lub skazany na łagodniejszą karę, służy od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonania względem niego w całości lub w części kary, której nie powinien być ponieść.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się także, jeżeli po uchyleniu skazującego orzeczenia postępowanie umorzono wskutek okoliczności, których nie uwzględniono we wcześniejszym postępowaniu.

§ 3. Prawo do odszkodowania i zadośćuczynienia powstaje również w związku z zastosowaniem środka zabezpieczającego w warunkach określonych w § 1 i 2.

§ 4. Odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje również w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania.

Nowela KPK

1) w art. 171 § 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Prawo zadawania pytań mają, prócz podmiotu przesłuchującego, strony, obrońcy, pełnomocnicy, biegli oraz członkowie składu orzekającego.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 171. § 2. Prawo zadawania pytań mają, prócz organu przesłuchującego, strony, obrońcy, pełnomocnicy, biegli oraz podmiot określony w art. 416. Pytania zadaje się osobie przesłuchiwanej bezpośrednio, chyba że organ przesłuchujący zarządzi inaczej.

Nowela KPK

w art. 247:a) § 1 otrzymuje brzmienie: „§ 1. Prokurator może zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie osoby podejrzanej, jeżeli istnieją podstawy do przedstawienia jej zarzutu, a zachodzi uzasadniona obawa, że nie stawi się ona na wezwanie w celu przeprowadzenia czynności, o której mowa w art. 313 § 1, lub że może przed tym stawieniem się w inny bezprawny sposób utrudniać postępowanie

2) albo jeżeli zachodzi potrzeba niezwłocznego zastosowania wobec niej środka zapobiegawczego. W tym celu wolno zarządzić przeszukanie. Przepisy art. 220-222 i 224 stosuje się odpowiednio.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 247. § 1. Prokurator może zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie sprawcy pozostającego na wolności jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że nie stawi się ona na wezwanie w celu przeprowadzenia czynności procesowej albo jeżeli zachodzi potrzeba niezwłocznego zastosowania środka zapobiegawczego. W tym celu wolno zarządzić przeszukanie. Przepisy art. 220--222 i 224 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Do zatrzymania, o którym mowa w § 1, stosuje się odpowiednio art. 246.

Nowela KPK

w art. 260 otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli stan zdrowia oskarżonego tego wymaga, tymczasowe aresztowanie może być wykonywane tylko w postaci umieszczenia w odpowiednim zakładzie leczniczym, w tym w zakładzie psychiatrycznym lub zakładzie leczenia odwykowego.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 260. Jeżeli stan zdrowia oskarżonego tego wymaga, tymczasowe aresztowanie może być wykonywane tylko w postaci umieszczenia w odpowiednim zakładzie leczniczym.

Nowela w art. 311 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Prokurator może powierzyć Policji prowadzenie śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo dokonanie poszczególnych czynności śledztwa.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 311. § 1. Śledztwo prowadzi Policja lub inny uprawniony organ.

§ 2. **Prokurator może powierzyć Policji lub uprawnionemu organowi przeprowadzenie śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo dokonanie poszczególnych czynności śledztwa szczególnie** jeżeli zawiadomienie o przestępstwie lub postępowanie przygotowawcze wymaga dodatkowych ustaleń śledczych; może też sam brać udział w czynnościach śledztwa prowadzonych przez inny organ, jeżeli warunki prowadzenia śledztwa nie stoją na przeszkodzie.

Nowela KPK 4) w art. 345 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd przekazuje sprawę prokuratorowi w celu usunięcia istotnych braków śledztwa lub dochodzenia zwłaszcza wówczas, gdy akta sprawy wskazują na to, że nie dokonano czynności, które są obowiązkowe, a dokonanie ich przez sąd nie jest możliwe lub spowodowałoby znaczne trudności. Przyczyną przekazania sprawy nie może być potrzeba poszukiwania dowodów.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 345. § 1. Sąd przekazuje sprawę prokuratorowi w celu uzupełnienia śledztwa lub dochodzenia, jeżeli akta sprawy wskazują na istotne braki tego postępowania, zwłaszcza na potrzebę poszukiwania dowodów, zaś dokonanie niezbędnych czynności przez sąd powodowałoby znaczne trudności. § 2. Przekazując sprawę prokuratorowi sąd wskazuje kierunek uzupełnienia, a w razie potrzeby także odpowiednie czynności, jakie należy przedsięwziąć.

Nowela KPK

3) **art. 346 otrzymuje brzmienie:** „Art. 346 Po usunięciu braków śledztwa lub dochodzenia oskarżyciel publiczny składa nowy akt oskarżenia albo podtrzymuje poprzedni, albo zwraca sądowi akta sprawy z wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania lub postępowanie umarza.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 346. Po uzupełnieniu śledztwa lub dochodzenia oskarżyciel publiczny składa nowy akt oskarżenia albo podtrzymuje poprzedni, albo zwraca sądowi akta sprawy z wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania lub postępowanie umarza.

Nowela KPK w art. 374: a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„Oskarżony ma prawo brać udział w rozprawie. Przewodniczący lub sąd mogą uznać jego obecność za obowiązkową.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 374. § 1. Obecność oskarżonego na rozprawie głównej jest obowiązkowa, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Nowela KPK

art. 385 otrzymuje brzmienie: „Art. 385 § 1. Przewód sądowy rozpoczyna się od przedstawienia przez oskarżyciela zarzutów oskarżenia.

§ 2. Jeśli wniesiono odpowiedź na akt oskarżenia, przewodniczący informuje o jej treści.”

MÓJ KPK z roku 2012

Przewód sądowy

Art. 385. § 1. Przewód sądowy rozpoczyna się od odczytania przez oskarżyciela aktu oskarżenia. § 2. Za zgodą obecnych stron, a w wypadku szczególnie obszernego uzasadnienia aktu oskarżenia bez ich zgody, można poprzestać na przedstawieniu podstaw oskarżenia. § 3. Jeżeli wniesiono odpowiedź na akt oskarżenia, przewodniczący informuje o jej treści.

Nowela KPK w art. 391:a) § 1 otrzymuje brzmienie:

“§ 1. Jeżeli świadek bezpodstawnie odmawia zeznań, zeznaje odmiennie niż poprzednio, albo oświadczy, że pewnych szczegółów nie pamięta, wolno, na wniosek strony, a w wypadku określonym w art. 167 § 1 zd. 3 i art. 167 § 2 także z urzędu, odczytywać protokoły złożonych poprzednio przez niego zeznań w postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem w tej lub innej sprawie albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę. Art. 394 § 2 nie stosuje się.”

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

“§ 1a. Jeśli świadek przebywa za granicą, nie można mu było doręczyć wezwania, nie stawił się z powodu niedających się usunąć przeszkód lub prezes sądu zaniechał wezwania świadka na podstawie art. 333 § 2, a także wtedy, gdy świadek zmarł, wolno, na wniosek strony, a w wypadku określonym w art. 167 § 1 zd. 3 i art. 167 § 2 także z urzędu, odczytywać protokoły złożonych poprzednio przez niego zeznań w postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem w tej lub innej sprawie albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 391. § 1. Jeżeli świadek bezpodstawnie odmawia zeznań, zeznaje odmiennie niż poprzednio albo oświadczy, że pewnych okoliczności nie pamięta, albo przebywa za granicą lub nie można mu było doręczyć wezwania, albo nie stawił się z powodu niedających się usunąć przeszkód lub prezes sądu zaniechał wezwania świadka na podstawie art. 333 § 2, a także wtedy, gdy świadek zmarł, wolno odczytywać w odpowiednim zakresie protokoły złożonych poprzednio przez niego zeznań w postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem w tej lub innej sprawie albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę. § 2. W warunkach określonych w § 1, a także w wypadku określonym w art. 182 § 3, wolno również odczytywać na rozprawie protokoły złożonych poprzednio przez świadka wyjaśnień w charakterze oskarżonego.

§ 3. Przepis art. 389 § 2 stosuje się odpowiednio.

**Nowela KPK
w art. 393 § 3 otrzymuje brzmienie:**

„§ 3. Mogą być odczytywane na rozprawie wszelkie dokumenty prywatne, powstałe poza postępowaniem karnym, w szczególności oświadczenia, publikacje, listy oraz notatki.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 393. § 3. Mogą być odczytywane na rozprawie wszelkie dokumenty prywatne, powstałe poza postępowaniem karnym i nie dla jego celów, w szczególności oświadczenia, publikacje, listy oraz n notatki.

Nowela KPK

w art. 438 pkt 4) otrzymuje brzmienie:

“4) rażącej niewspółmierności kary, środka karnego lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego lub innego środka.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 438. 4) rażącej niewspółmierności kary lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego lub innego środka.

Nowela KPK

art. 449a otrzymuje brzmienie:

„449a. W wypadkach określonych w art. 423 § 1a i art. 424 § 3 przed wydaniem orzeczenia sąd odwoławczy może zwrócić sprawę sądowi pierwszej instancji w celu sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego wyroku w niezbędnym zakresie, jeżeli ma to zapewnić prawidłowe wyrokowanie w sprawie.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 449a. W wypadku określonym w art. 423 § 1a przed wydaniem orzeczenia sąd odwoławczy może zwrócić sprawę sądowi pierwszej instancji w celu sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego wyroku w niezbędnym zakresie, jeżeli ma to zapewnić prawidłowe wyrokowanie w sprawie.

Nowela KPK

w art. 450 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Udział w rozprawie prokuratora, a obrońcy w wypadkach określonych w art. 79, 80 i 80a zdanie pierwsze jest obowiązkowy”.

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 450. § 1. Udział w rozprawie prokuratora, a obrońcy w wypadkach określonych w art. 79 i 80 jest obowiązkowy.

Nowela KPK w art. 452: b) § 2 otrzymuje brzmienie:

“§ 2. Sąd odwoławczy, uznając potrzebę uzupełnienia przewodu sądowego, przeprowadza określone dowody na rozprawie, jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, a nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Dowody można dopuścić również przed rozprawą.”

MÓJ KPK z roku 2012

Art. 452. § 1. Sąd odwoławczy nie może przeprowadzić postępowania dowodowego co do istoty sprawy. § 2. Sąd odwoławczy może jednak w wyjątkowych wypadkach, uznając potrzebę uzupełnienia przewodu sądowego, przeprowadzić dowód na rozprawie, jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, a nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości lub w znacznej części. Dowód można dopuścić również przed rozprawą.

Nowela KPK po art. 553 dodaje się art. 553a w brzmieniu:

“Art. 553a. Ustalając wysokość odszkodowania, sąd uwzględnia zaliczenie oskarżonemu okresu niesłusznego stosowania kar, środków karnych, środków zabezpieczających lub środków przymusu procesowego, których dotyczy wnioski o odszkodowanie, na poczet kar, środków karnych lub środków zabezpieczających orzeczonych w innym postępowaniu.”

MÓJ KPK z roku 2012 odpowiednik

Art. 552. § 1. Oskarżonemu, który w wyniku wznowienia postępowania lub kasacji został uniewinniony lub skazany na łagodniejszą karę, służy od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonania względem niego w całości lub w części kary, której nie powinien był ponieść.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się także, jeżeli po uchyleniu skazującego orzeczenia postępowanie umorzono wskutek okoliczności, których nie uwzględniono we wcześniejszym postępowaniu.

§ 3. Prawo do odszkodowania i zadośćuczynienia powstaje również w związku z zastosowaniem środka zabezpieczającego w warunkach określonych w § 1 i 2.

§ 4. Odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje również w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania.

Nowela KPK w art. 557 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W razie naprawienia szkody oraz zadośćuczynienia za krzywdę Skarb Państwa ma roszczenie zwrotne do osób, które swym bezprawnym zachowaniem spowodowały niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego lub środka przymusu procesowego albo niesłuszne zarządzenie wykonania kary warunkowo zawieszonej lub kary, z której wykonania zwolniono oskarżonego albo niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie osoby, wobec której nie prowadzono postępowania karnego.”

MÓJ KPK z roku 2012 odpowiednik

Art. 557. § 1. W razie naprawienia szkody oraz zadośćuczynienia za krzywdę, Skarb Państwa ma roszczenie zwrotne do osób, które swoim bezprawnym działaniem spowodowały niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie.

DANE O NOWYM KPK DOSTĘPNE TAKŻE jak poniżej:

Dz.U. 1997 nr 89 poz. 555

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

Tekst ogłoszony: [D19970555.pdf](#)

Tekst ujednolicony: [D19970555Lj.pdf](#)

Status aktu prawnego: obowiązujący

Data wydania: 97-06-06

Data wejścia w życie: 98-09-01

Data obowiązywania: 98-09-01

Uwagi: Art. 647, 650 par. 3 i art. 674 par. 3 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

Organ wydający: SEJM

Organ zobowiązany: MIN. SPRAWIEDLIWOŚCI
MIN. ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ
MIN. OBRONY NARODOWEJ

USTAWA

z dnia 6 czerwca 1997 r.

Kodeks postępowania karnego

Opracowano na pod-stawie: Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852, Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061, Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405, Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416, Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192, Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849, Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571, Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474, Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228, Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438, Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447, 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282.

DZIAŁ I

Przepisy wstępne

Art. 1.

Postępowanie karne w sprawach należących do właściwości sądów toczy się według przepisów niniejszego kodeksu.

Art. 2.

§ 1. Przepisy niniejszego kodeksu mają na celu takie ukształtowanie postępowania karnego, aby:

[1) sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej, a osoba niewinna nie poniosła tej odpowiedzialności,]

<1) sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej, a osoba, której nie udowodniono winy, nie poniosła tej odpowiedzialności,>

Art. 5.

§ 1. Oskarżonego uważa się za niewinnego, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem.

[§ 2. Nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego.]

<§ 2. Wątpliwości, których nie usunięto w postępowaniu dowodowym, rozstrzyga się na korzyść oskarżonego.>

Art. 12.

§ 1. W sprawach o przestępstwa ścigane na wniosek postępowanie z chwilą złożenia wniosku toczy się z urzędu. Organ ścigania poucza osobę uprawnioną do złożenia wniosku o przysługującym jej uprawnieniu.

§ 2. W razie złożenia wniosku o ściganie niektórych tylko sprawców obowiązek ścigania obejmuje również inne osoby, których czyny pozostają w ścisłym związku z czynem osoby wskazanej we wniosku, o czym należy uprzedzić składającego wniosek. Przepisu tego nie stosuje się do najbliższych osoby składającej wniosek.

[§ 3. Wniosek może być cofnięty w postępowaniu przygotowawczym za zgodą pro-kuratora, a w postępowaniu sądowym za zgodą sądu – do rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej, chyba że chodzi o przestępstwo określone w art. 197 Kodeksu karnego. Ponowne złożenie wniosku jest niedopuszczalne.]

<§ 3. Wniosek może być cofnięty w postępowaniu przygotowawczym za zgodą prokuratora, a w postępowaniu sądowym za zgodą sądu – do rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej. Ponowne złożenie wniosku jest niedopuszczalne.>

Art. 13.

Uzyskanie zezwolenia władzy, od którego ustawa uzależnia ściganie, należy do oskarżyciela.

Art. 14.

§ 1. Wszczęcie postępowania sądowego następuje na żądanie uprawnionego oskarżyciela lub innego uprawnionego podmiotu.

[§ 2. *Odstąpienie oskarżyciela publicznego od wniesionego oskarżenia nie wiąże sądu.*]

<§ 2. Oskarżyciel publiczny może cofnąć akt oskarżenia do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej. W toku przewodu sądowego przed sądem pierwszej instancji cofnięcie aktu oskarżenia dopuszczalne jest jedynie za zgodą oskarżonego. Ponowne wniesienie aktu oskarżenia przeciwko tej samej osobie o ten sam czyn jest niedopuszczalne.>

Nowe brzmienie § 3 w art. 12 wchodzi w życie z dn. 27.01.2014 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 849).

Nowe brzmienie § 2 w art. 14 oraz § 1 w art. 15 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247). ©Kancelaria Sejmu s. 4/278 2013-12-03

Rozdział 4

Pokrzywdzony

Art. 49.

§ 1. Pokrzywdzonym jest osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo.

[§ 2. *Pokrzywdzonym może być także instytucja państwowa, samorządowa lub społeczna, choćby nie miała osobowości prawnej.*]

<§ 2. Pokrzywdzonym może być także niemająca osobowości prawnej:

1) instytucja państwowa lub samorządowa,

2) inna jednostka organizacyjna, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną.>

§ 3. Za pokrzywdzonego uważa się zakład ubezpieczeń w zakresie, w jakim pokrył szkodę wyrządzoną pokrzywdzonemu przez przestępstwo lub jest zobowiązany do jej pokrycia.

Nowe brzmienie § 2 i 4 w art. 49 oraz nowe brzmienie art. 49a wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247).

§ 3a. W sprawach o przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową, o których mowa w art. 218–221 oraz w art. 225 § 2 Kodeksu karnego, organy Państwowej Inspekcji Pracy mogą wykonywać prawa pokrzywdzonego, jeżeli w zakresie swego działania ujawniły przestępstwo lub wystąpiły o wszczęcie postępowania.

[§ 4. *W sprawach o przestępstwa, którymi wyrządzono szkodę w mieniu instytucji państwowej, samorządowej lub społecznej, jeżeli nie działa organ pokrzywdzonej instytucji, prawa pokrzywdzonego mogą wykonywać organy kontroli państwowej, które w zakresie swojego działania ujawniły przestępstwo lub wystąpiły o wszczęcie postępowania.*]

<§ 4. W sprawach o przestępstwa, którymi wyrządzono szkodę w mieniu instytucji lub jednostki organizacyjnej, o której mowa w § 2, jeżeli nie działa organ pokrzywdzonej instytucji lub jednostki organizacyjnej, prawa pokrzywdzonego mogą wykonywać organy kontroli państwowej, które w zakresie swojego działania ujawniły przestępstwo lub wystąpiły o wszczęcie postępowania.>

[Art. 49a.

Jeżeli nie wytoczono powództwa cywilnego, pokrzywdzony, a także prokurator, może aż do zakończenia pierwszego przesłuchania pokrzywdzonego na rozprawie głównej złożyć wniosek, o którym mowa w art. 46 § 1 Kodeksu karnego.]

<Art. 49a.

Jeżeli nie wytoczono powództwa cywilnego, pokrzywdzony, a także prokurator, może aż do zamknięcia przewodu sądowego na rozprawie głównej złożyć wniosek, o którym mowa w art. 46 § 1 Kodeksu karnego.>

Rozdział 5 Oskarżyciel posiłkowy

Art. 53.

W sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego pokrzywdzony może działać jako strona w charakterze oskarżyciela posiłkowego obok oskarżyciela publicznego lub zamiast niego.

Art. 54.

§ 1. Jeżeli akt oskarżenia wniósł oskarżyciel publiczny, pokrzywdzony może aż do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej złożyć oświadczenie, że będzie działał w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

[§ 2. Odstąpienie oskarżyciela publicznego od oskarżenia nie pozbawia uprawnień oskarżyciela posiłkowego.]

<§ 2. Cofnięcie aktu oskarżenia przez oskarżyciela publicznego nie pozbawia uprawnień oskarżyciela posiłkowego. Pokrzywdzony, który uprzednio nie korzystał z uprawnień oskarżyciela posiłkowego, może w terminie 14 dni od powiadomienia go o cofnięciu przez oskarżyciela publicznego aktu oskarżenia oświadczyć, że przystępuje do postępowania jako oskarżyciel posiłkowy.>

Nowe brzmienie § 2 w art. 54 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247)

Art. 75.

[§ 1. Oskarżony, który pozostaje na wolności, jest obowiązany stawić się na każde wezwanie w toku postępowania karnego oraz zawiadamiać organ prowadzący postępowanie o każdej zmianie miejsca swego zamieszkania lub pobytu trwającą-czego dłużej niż 7 dni, o czym należy oskarżonego uprzedzić przy pierwszym przesłuchaniu.]

<§ 1. Oskarżony jest obowiązany zawiadamiać organ prowadzący postępowanie o każdej zmianie miejsca swego zamieszkania lub pobytu trwającego dłużej niż 7 dni, w tym także z powodu pozbawienia wolności w innej sprawie, a jeżeli pozostaje na wolności, jest obowiązany ponadto stawić się na każde wezwanie w toku postępowania karnego, o czym należy oskarżonego uprzedzić przy pierwszym przesłuchaniu.>

§ 2. W razie nie usprawiedliwionego niestawiennictwa oskarżonego można zatrzymać go i sprowadzić przymusowo.

§ 3. Przepisy art. 246 stosuje się odpowiednio. Zażalenie na postanowienie sądu rozpoznaje ten sam sąd w składzie trzech sędziów.

Art. 76.

Jeżeli oskarżony jest nieletni lub ubezwłasnowolniony, jego przedstawiciel ustawowy lub osoba, pod której pieczęć oskarżony pozostaje, może podejmować na jego korzyść wszelkie czynności procesowe, a przede wszystkim wnosić środki zaskarżenia, składać wnioski oraz ustanowić obrońcę.

Art. 77.

Oskarżony może mieć jednocześnie nie więcej niż trzech obrońców.

Art. 78.

[§ 1. Oskarżony, który nie ma obrońcy z wyboru, może żądać, aby mu wyznaczono obrońcę z urzędu, jeżeli w sposób należyty wykaże, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny.]

<§ 1. Podejrzany, który nie ma obrońcy z wyboru, może żądać, aby mu wyznaczono obrońcę z urzędu, jeżeli w sposób należyty wykaże, że nie jest w

Nowe brzmienie § 1 w art. 75 oraz § 1 w art. 78 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247).

Nowe brzmienie art. 79 i art. 80 oraz dodany art. 80a wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247).

<Art. 79.

§ 1. W postępowaniu karnym oskarżony musi mieć obrońcę, jeżeli:

1) nie ukończył 18 lat,

2) jest głuchy, niemy lub niewidomy,

3) zachodzi uzasadniona wątpliwość, czy jego zdolność rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem nie była w czasie popełnienia tego czynu wyłączona lub w znacznym stopniu ograniczona,

4) zachodzi uzasadniona wątpliwość, czy stan jego zdrowia psychicznego pozwala na udział w postępowaniu lub prowadzenie obrony w sposób samodzielny oraz rozsądny.

§ 2. Oskarżony musi mieć obrońcę również wtedy, gdy sąd uzna to za niezbędne ze względu na inne okoliczności utrudniające obronę. § 3. W wypadkach, o których mowa w § 1 i 2, udział obrońcy jest obowiązkowy w rozprawie oraz w tych posiedzeniach, w których obowiązkowy jest udział oskarżonego.

§ 4. Uznając za uzasadnioną opinię biegłych lekarzy psychiatrów, że czyn oskarżonego nie został popełniony w warunkach wyłączenia lub znacznego ograniczenia zdolności rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem i że stan zdrowia psychicznego oskarżonego pozwala na udział w postępowaniu i prowadzenie obrony w sposób samodzielny i roz-ądny, sąd orzeka, że udział obrońcy nie jest obowiązkowy. Prezes sądu albo sąd zwalnia wówczas obrońcę z jego obowiązków, chyba że zachodzą inne okoliczności przemawiające za tym, aby oskarżony miał obrońcę wyznaczonego z urzędu.

Art. 80.

Oskarżony musi mieć obrońcę w postępowaniu przed sądem okręgowym, jeżeli zarzucono mu zbrodnię. W takim wypadku udział obrońcy w rozprawie głównej jest obowiązkowy.>

<Art. 80a.

§ 1. Na wniosek oskarżonego, który nie ma obrońcy z wyboru, prezes sądu, sąd lub referendarz sądowy wyznacza w postępowaniu sądowym obrońcę z urzędu, chyba że ma zastosowanie art. 79 § 1 lub 2 albo art. 80. W takim wypadku udział obrońcy w rozprawie głównej jest obowiązkowy.

§ 2. Przepis § 1 zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio do wyznaczenia obrońcy w celu dokonania określonej czynności procesowej w toku postępowania sądowego.

§ 3. Ponowne wyznaczenie obrońcy w trybie, o którym mowa w § 1 i 2, jest dopuszczalne jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach.>

Rozdział 16

Protokoły

Art. 143.

§ 1. Spisania protokołu wymagają:

- 1) przyjęcie ustnego zawiadomienia o przestępstwie, wniosku o ściganie i jego cofnięcie,
  - 2) przesłuchanie oskarżonego, świadka, biegłego i kuratora,
  - 3) dokonanie oględzin,
  - 4) dokonanie otwarcia zwłok oraz wyjęcie zwłok z grobu,
  - 5) przeprowadzenie eksperymentu, konfrontacji oraz okazania,
  - 6) przeszukanie osoby, miejsca, rzeczy i systemu informatycznego oraz zatrzymanie rzeczy i danych informatycznych,
  - 7) otwarcie korespondencji i przesyłki oraz odtworzenie utrwalonych zapisów,
  - [8) zaznajomienie podejrzanego z materiałami zebranymi w postępowaniu przygotowawczym,]
- <8) końcowe zapoznanie się podejrzanego, pokrzywdzonego oraz obrońców i pełnomocników z materiałami postępowania przygotowawczego,>**
- 9) przyjęcie poręczenia,
  - 10) przebieg posiedzenia sądu, jeżeli stawia się na nim uprawnione osoby albo ich obecność jest obowiązkowa,
  - 11) przebieg rozprawy.

§ 2. Z innych czynności spisuje się protokół, jeżeli przepis szczególny tego wymaga albo przeprowadzający czynność uzna to za potrzebne. W innych wypadkach można ograniczyć się do sporządzenia notatki urzędowej.

Art. 144.

[§ 1. Protokół rozprawy spisuje aplikant lub pracownik sekretariatu. Protokół może też spisać asesor sądowy, jeżeli nie należy do składu orzekającego.]

<§ 1. Protokół rozprawy spisuje pracownik sekretariatu lub inna osoba upoważniona przez prezesa sądu.>

§ 2. Inny protokół spisać może, poza osobami wymienionymi w § 1, osoba przybrana w charakterze protokolanta przez prowadzącego czynność lub sam przeprowadzający czynność.

Nowe brzmienie pkt 8 w § 1 w art. 143 oraz nowe brzmienie § 1 w art. 144 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. Poz. 1247).

Rozdział 17

Przeładowanie akt i sporządzanie odpisów

Nowe brzmienie § 1, dodany § 1a i nowe brzmienie § 2–4 i 6 w art. 156 wchodzą w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247).

Art. 156.

[§ 1. Stronom, podmiotowi określonym w art. 416, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta sprawy sądowej i daje możliwość sporządzenia z nich odpisów. Za zgodą prezesa sądu akta te mogą być udostępnione również innym osobom.]

<§ 1. Stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta sprawy sądowej i daje możliwość sporządzenia ich kopii. Za zgodą prezesa sądu akta te mogą być udostępnione również innym osobom.>

<§ 1a. Podmiotom wskazanym w § 1 w toku postępowania sądowego udostępnia się na ich wniosek akta postępowania przygotowawczego w części, w jakiej nie zostały przekazane sądowi, także w celu utrwalenia ich w postaci elektronicznej.>

<Art. 164.

W celu odtworzenia akt sąd przeprowadza postępowanie, w tym również dowody, jakie uzna za konieczne. W szczególności sąd bierze pod uwagę wpisy do rejestrów karnych, repertoriów i innych ksiąg biurowych, utrwalenia dźwięku lub obrazu, notatki protokolantów, sędziów, ławników, prokuratorów, adwokatów lub radców prawnych, którzy uczestniczyli w rozprawie. Sąd może też przesłuchać w charakterze świadków wszystkich uczestników sprawy, której akta

Art. 171.

§ 1. Osobie przesłuchiwanej należy umożliwić swobodne wypowiedzenie się w granicach określonych celem danej czynności, a dopiero następnie można zadawać pytania zmierzające do uzupełnienia, wyjaśnienia lub kontroli wypowiedzi.

[§ 2. Prawo zadawania pytań mają, prócz organu przesłuchującego, strony, obrońcy, pełnomocnicy, biegli oraz podmiot określony w art. 416. Pytania zadaje się osobie przesłuchiwanej bezpośrednio, chyba że organ przesłuchujący zarządzi inaczej.]

<§ 2. Prawo zadawania pytań mają, oprócz podmiotu przesłuchującego, strony, obrońcy, pełnomocnicy, biegli oraz w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, członkowie składu orzekającego. Pytania zadaje się osobie przesłuchiwanej bezpośrednio, chyba że sąd lub prokurator zarządzi inaczej.>

Nowe brzmienie § 2 w art. 171 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247).

[Art. 185a.

§ 1. W sprawach o przestępstwa określone w rozdziałach XXV i XXVI Kodeksu karnego pokrzywdzonego, który w chwili przesłuchania nie ukończył 15 lat, przesłuchuje się w charakterze świadka tylko raz, chyba że wyjdą na jaw istotne okoliczności, których wyjaśnienie wymaga ponownego przesłuchania, lub zażąda tego oskarżony, który nie miał obrońcy w czasie pierwszego przesłuchania pokrzywdzonego.

§ 2. Przesłuchanie przeprowadza sąd na posiedzeniu z udziałem biegłego psychologa. Prokurator, obrońca oraz pełnomocnik pokrzywdzonego mają prawo wziąć udział w przesłuchaniu. Osoba wymieniona w art. 51 § 2 ma prawo również być obecna przy przesłuchaniu, jeżeli nie ogranicza to swobody wypowiedzi przesłuchiwanego.

§ 3. Protokół przesłuchania odczytuje się na rozprawie głównej; jeżeli został sporządzony zapis obrazu i dźwięku przesłuchania, należy go odtworzyć.

Art. 185b.

§ 1. Świadka, który w chwili przesłuchania nie ukończył 15 lat, można przesłuchać w warunkach określonych w art. 185a w sprawach o przestępstwa popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej lub o przestępstwa określone w rozdziale XXV Kodeksu karnego, jeżeli zeznania tego świadka mogą mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się do świadka współdziałającego w popełnieniu czynu zabronionego, o który toczy się postępowanie karne.]

<Art. 185a.

§ 1. W sprawach o przestępstwa popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej lub określone w rozdziałach XXIII, XXV i XXVI Kodeksu karnego pokrzywdzonego, który w chwili przesłuchania nie ukończył 15 lat, przesłuchuje się w charakterze świadka tylko wówczas, gdy jego zeznania mogą mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, i tylko raz, chyba że wyjdą na jaw istotne okoliczności, których wyjaśnienie wymaga ponownego przesłuchania, lub żąda tego oskarżony, który nie miał obrońcy w czasie pierwszego przesłuchania pokrzywdzonego.

§ 2. Przesłuchanie przeprowadza sąd na posiedzeniu z udziałem biegłego psychologa. Prokurator, obrońca oraz pełnomocnik pokrzywdzonego mają

Nowe brzmienie art. 185a i 185b oraz dodanie art. 185c i 185d wchodzi w życie z dn. 27.01.2014 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 849).

Art. 202.

§ 1. W celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, powołuje co najmniej dwóch biegłych lekarzy psychiatrów.

§ 2. Na wniosek psychiatrów do udziału w wydaniu opinii powołuje się ponadto biegłego lub biegłych innych specjalności.

§ 3. Do udziału w wydaniu opinii o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego, w zakresie zaburzeń preferencji seksualnych, sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, powołuje biegłego lekarza seksuologa.

§ 4. Biegli nie mogą pozostawać ze sobą w związku małżeńskim ani w innym stosunku, który mógłby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do ich samodzielności.

[§ 5. Opinia biegłych powinna zawierać stwierdzenia dotyczące zarówno poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia czynu, jak i jego aktualnego stanu zdrowia psychicznego oraz zdolności do udziału w postępowaniu, a w razie potrzeby co do okoliczności wymienionych w art. 93 Kodeksu karnego.]

<§ 5. Opinia biegłych powinna zawierać stwierdzenia dotyczące zarówno poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, jak i jego aktualnego stanu zdrowia psychicznego, a zwłaszcza wskazanie, czy stan ten pozwala oskarżonemu na udział w postępowaniu i na prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny, a w razie potrzeby także stwierdzenia co do okoliczności wymienionych w art. 93 Kodeksu karnego.>

<Art. 247.

§ 1. Prokurator może zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie osoby podejrzanej albo podejrzanego, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że:

1) nie stawią się na wezwanie w celu przeprowadzenia z ich udziałem czynności, o których mowa w art. 313 § 1 lub art. 314, albo badań lub czynności, o których mowa w art. 74 § 2 lub 3,

2) mogą w inny bezprawny sposób utrudniać postępowanie.

§ 2. Zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie, o którym mowa w § 1, może także nastąpić, gdy zachodzi potrzeba niezwłocznego zastosowania środka zapobiegawczego.

§ 3. W związku z zatrzymaniem można też zarządzić przeszukanie. Przepisy art. 220–222 i art. 224 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Niezwłocznie po doprowadzeniu przeprowadza się z udziałem zatrzymanego czynności wskazane w § 1, a po ich dokonaniu należy zwolnić go, o ile nie zachodzi potrzeba stosowania środka zapobiegawczego.

§ 5. Rozstrzygając w przedmiocie środka zapobiegawczego, prokurator niezwłocznie zwalnia zatrzymanego albo występuje do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania.

§ 6. Do zatrzymania, o którym mowa w § 1, stosuje się odpowiednio art. 246.

Nowe brzmienie art. 247 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247).

Rozdział 28

Środki zapobiegawcze

Art. 249.

§ 1. Środki zapobiegawcze można stosować w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, a wyjątkowo także w celu zapobiegnięcia popełnieniu przez oskarżonego nowego, ciężkiego przestępstwa; można je stosować tylko wtedy, gdy zebrane dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił przestępstwo.

§ 2. W postępowaniu przygotowawczym można stosować środki zapobiegawcze tylko względem osoby, wobec której wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów.

§ 3. Przed zastosowaniem środka zapobiegawczego sąd albo prokurator stosujący środek przesłuchuje oskarżonego, chyba że jest to niemożliwe z powodu jego ukrywania się lub jego nieobecności w kraju. Należy dopuścić do udziału w przesłuchaniu ustanowionego obrońcę, jeżeli się stawi; zawiadomienie obrońcy o terminie przesłuchania nie jest obowiązkowe, chyba że oskarżony o to wnosi, a nie utrudni to przeprowadzenia czynności. O terminie przesłuchania sąd zawiadamia prokuratora.

§ 4. Środki zapobiegawcze mogą być stosowane aż do chwili rozpoczęcia wykonania kary. Przepis niniejszy stosuje się do tymczasowego aresztowania tylko w razie orzeczenia kary pozbawienia wolności.

[§ 5. Prokurator i obrońca mają prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu dotyczącym przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania oraz rozpoznania zażalenia na zastosowanie lub przedłużenie tego środka zapobiegawczego. Niestawiennictwo obrońcy lub prokuratora należy zawiadomionych o terminie nie tamuje rozpoznania sprawy.]

<§ 5. Prokurator i obrońca mają prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu do-tyczącym przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania oraz rozpoznania zażalenia na zastosowanie lub przedłużenie tego środka zapobiegawczego. Na żądanie oskarżonego, który nie ma obrońcy, wyznacza się do tej czynności obrońcę z urzędu. Zarządzenie może wydać także referendarz sądowy. Niestawiennictwo obrońcy lub prokuratora należy zawiadomionych o terminie nie tamuje rozpoznania sprawy.>

<Art. 249a.

Podstawę orzeczenia o zastosowaniu lub przedłużeniu tymczasowego aresztowania mogą stanowić jedynie ustalenia poczynione na podstawie dowodów jawnych dla oskarżonego i jego obrońcy. Sąd uwzględnia z urzędu także okoliczności, których prokurator nie ujawnił, po ich ujawnieniu na posiedzeniu, jeżeli są one korzystne dla oskarżonego.>

Art. 250.

§ 1. Tymczasowe aresztowanie może nastąpić tylko na mocy postanowienia sądu.

Nowe brzmienie § 5 w art. 249 i dodany art. 249a wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247).

[Art. 258.

§ 1. Tymczasowe aresztowanie może nastąpić, jeżeli:

- 1) zachodzi uzasadniona obawa ucieczki lub ukrywania się oskarżonego, zwłaszcza wtedy, gdy nie można ustalić jego tożsamości albo nie ma on w kraju stałego miejsca pobytu,
- 2) zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo w inny bezprawny sposób utrudniał postępowanie karne.

§ 2. Jeżeli oskarżonemu zarzuca się popełnienie zbrodni lub występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, al-bo gdy sąd pierwszej instancji skazał go na karę pozbawienia wolności nie niższą niż 3 lata, potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania może być uzasadniona groźcą oskarżonemu surową karą.

§ 3. Tymczasowe aresztowanie może wyjątkowo nastąpić także wtedy, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony, któremu zarzucono popełnienie zbrodni lub umyślnego występku, popełni przestępstwo przeciwko życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu powszechnemu, a zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził.

§ 4. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio do pozostałych środków zapobiegawczych.]

Nowe brzmienie § 2 w art. 257, nowe brzmienie art. 258 oraz nowe brzmienie § 3 w art. 259 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247)

<Art. 258.

§ 1. Tymczasowe aresztowanie i pozostałe środki zapobiegawcze można stosować, jeżeli zachodzi:

1) uzasadniona obawa ucieczki lub ukrycia się oskarżonego, zwłaszcza wtedy, gdy nie można ustalić jego tożsamości albo nie ma on w kraju stałego miejsca pobytu,

2) uzasadniona obawa, że oskarżony będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo w inny bezprawny sposób utrudniał postępowanie karne.

§ 2. Wobec oskarżonego, któremu zarzucono popełnienie zbrodni lub występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, albo którego sąd pierwszej instancji skazał na karę pozbawienia wolności wyższą niż 3 lata, obawy utrudniania prawidłowego toku postępowania, o których mowa w § 1,

uzasadniające stosowanie środka zapobiegawczego, mogą wynikać także z surowości grożącej oskarżonemu kary.

§ 3. Środek zapobiegawczy można wyjątkowo zastosować także wtedy, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony, któremu zarzucono popełnienie zbrodni lub umyślnego występku, popełni przestępstwo przeciwko życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu powszechnemu, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził.

§ 4. Decydując o zastosowaniu określonego środka zapobiegawczego ujawnia się rodzaj i charakter obaw wskazanych w § 1–3, przyjętych za podstawę stosowania danego środka oraz nasilenie ich zagrożenia dla prawidłowego przebiegu postępowania w określonym jego stadium.>

<Art. 260.

§ 1. Jeżeli stan zdrowia oskarżonego tego wymaga, tymczasowe aresztowanie może być wykonywane tylko w postaci umieszczenia w odpowiednim zakładzie leczniczym, w tym w zakładzie psychiatrycznym lub zakładzie leczenia odwykowego.

§ 2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz zakładów leczniczych, w tym psychiatrycznych i leczenia odwykowego, przeznaczonych do wykonywania tymczasowego aresztowania stosowanego wobec osób, których stan zdrowia wymaga umieszczenia w takim zakładzie, oraz warunki zabezpieczenia tych zakładów uniemożliwiające samowolne wydalenie się z nich tymczasowo aresztowanych oraz umożliwiające izolowanie ich ze względów bezpieczeństwa, przy zapewnieniu dostępu do tymczasowo aresztowanych przez organy prowadzące postępowanie karne, mając na uwadze potrzebę zapewnienia prawidłowego toku postępowania oraz tryb i warunki umieszczenia, pobytu i leczenia tymczasowo aresztowanych w takim zakładzie, mając na uwadze niezbędne wyposażenie medyczne oraz warunki techniczne i organizacyjne tych zakładów.>

DZIAŁ VII

Postępowanie przygotowawcze

Rozdział 33

Przepisy ogólne

Art. 297.

§ 1. Celem postępowania przygotowawczego jest:

1) ustalenie, czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo,

2) wykrycie i w razie potrzeby ujęcie sprawcy,

3) zebranie danych stosownie do art. 213 i 214,

4) wyjaśnienie okoliczności sprawy, w tym ustalenie osób pokrzywdzonych i rozmiarów szkody,

[5) zebranie, zabezpieczenie i w niezbędnym zakresie utrwalenie dowodów dla sądu.]

<5) zebranie, zabezpieczenie i utrwalenie dowodów w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zasadności wniesienia aktu oskarżenia albo innego zakończenia postępowania, jak również do przedstawienia wniosku o dopuszczenie tych dowodów i przeprowadzenie ich przed sądem.>

§ 2. W postępowaniu przygotowawczym należy dążyć także do wyjaśnienia okoliczności, które sprzyjały popełnieniu czynu.

Nowe brzmienie pkt 5 w § 1 w art. 297 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247)

Art. 304.

§ 1. Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Przepis art. 191 § 3 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

[§ 3. Zawiadomienie o przestępstwie, co do którego prowadzenie śledztwa przez prokuratora jest obowiązkowe, lub własne dane świadczące o popełnieniu takiego przestępstwa Policja przekazuje wraz z zebranymi materiałami niezwłocznie prokuratorowi.]

<§ 3. Zawiadomienie o przestępstwie lub własne dane świadczące o popełnieniu takiego przestępstwa, co do którego obowiązkowe jest prowadzenie śledztwa przez prokuratora, Policja przekazuje wraz z zebranych materiałem niezwłocznie prokuratorowi.>

Art. 306.

§ 1. Na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa przysługuje zażalenie:

- 1) pokrzywdzonemu,
- 2) instytucji wymienionej w art. 305 § 4,
- 3) osobie wymienionej w art. 305 § 4, jeżeli skutek przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.

§ 1a. Na postanowienie o umorzeniu śledztwa przysługuje zażalenie:

- 1) stronom,
- 2) instytucji państwowej lub samorządowej, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie,
- 3) osobie, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie określonym w art. 228–231, art. 233, art. 235, art. 236, art. 245, art. 270–277, art. 278–294 lub w art. 296–306 Kodeksu karnego, jeżeli postępowanie karne wszczęto w wyniku jej zawiadomienia, a skutek tego przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.

§ 1b. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w § 1 i 1a, przysługuje prawo przejrzenia akt.

§ 2. (uchylony).

§ 3. Jeżeli osoba lub instytucja, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, nie zostanie w ciągu 6 tygodni powiadomiona o wszczęciu albo odmowie wszczęcia śledztwa, może wnieść zażalenie do prokuratora nadzrędnego albo powołanego do nadzoru nad organem, któremu złożono zawiadomienie.

<Art. 311.

§ 1. Śledztwo prowadzi prokurator.

§ 2. Prokurator może powierzyć Policji przeprowadzenie śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo dokonanie poszczególnych czynności śledztwa; w wypadkach określonych w art. 309 pkt 2 i 3 można powierzyć Policji jedynie dokonanie poszczególnych czynności śledztwa.

§ 3. Utrwalanie przesłuchania świadków przez Policję następuje w formie protokołu ograniczonego do zapisu najbardziej istotnych oświadczeń osób biorących udział w czynności. Przepisu art. 148 § 2 zdanie pierwsze nie stosuje się.

§ 4. W sytuacji, o której mowa w § 2, Policja może dokonać innych czynności, jeżeli wyłoni się taka potrzeba.

§ 5. W sytuacji, o której mowa w § 4, Policja utrwała wypowiedzi świadka w formie notatki urzędowej. W wypadkach niecierpiących zwłoki Policja może sporządzić protokół, o którym mowa w § 3.

Nowe brzmienie art. 311 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247)

<Art. 321.

§ 1. Jeżeli istnieją podstawy do zamknięcia śledztwa, na wniosek podejrzanego, pokrzywdzonego, obrońcy lub pełnomocnika o umożliwienie końcowego zapoznania się z materiałami postępowania, prowadzący postępowanie powiadamia wnioskującego o możliwości przejrzenia akt i wyznacza mu termin do zapoznania się z nimi, zapewniając udostępnienie mu akt sprawy wraz z informacją, jakie materiały z tych akt, stosownie do wymogów określonych w art. 334 § 1, będą przekazane sądowi wraz z aktem oskarżenia, i pouczeniem go o uprawnieniu wskazanym w § 5, co odnotowuje się w protokole końcowego zapoznania się strony, obrońcy lub pełnomocnika z materiałami postępowania.

Rozdział 36a Dochodzenie

Art. 325a.

[§ 1. Dochodzenie prowadzi Policja lub organy, o których mowa w art. 312, chyba że prowadzi je prokurator.]

<§ 1. Dochodzenie prowadzi Policja lub organy, o których mowa w art. 312, chyba że ze względu na wagę lub zawilość sprawy prokurator postanowi o prowadzeniu w sprawie własnego dochodzenia.>

Art. 345.

§ 1. Sąd przekazuje sprawę prokuratorowi w celu uzupełnienia śledztwa lub dochodzenia, jeżeli akta sprawy wskazują na istotne braki tego postępowania, zwłaszcza na potrzebę poszukiwania dowodów, zaś dokonanie niezbędnych czynności przez sąd powodowałoby znaczne trudności.

§ 2. Przekazując sprawę prokuratorowi sąd wskazuje kierunek uzupełnienia, a w razie potrzeby także odpowiednie czynności, jakie należy przedsięwziąć.

§ 3. Na postanowienie, o którym mowa w § 1, służy stronom zażalenie.

Przepis uchylający art. 345 i art. 346 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247)

Art. 346.

Po uzupełnieniu śledztwa lub dochodzenia oskarżyciel publiczny składa nowy akt oskarżenia albo podtrzymuje poprzedni, albo zwraca sądowi akta sprawy z wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania lub postępowanie umarza.]

Art. 366.

[§ 1. Przewodniczący kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem, bacząc, aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy, a w miarę możliwości także okoliczności sprzyjające popełnieniu przestępstwa.]

<§ 1. Przewodniczący kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem.>

§ 2. Przewodniczący powinien dążyć do tego, aby rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło na pierwszej rozprawie głównej.

Art. 374. [§ 1. Obecność oskarżonego na rozprawie głównej jest obowiązkowa, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.]

<§ 1. Oskarżony ma prawo brać udział w rozprawie. Przewodniczący lub sąd mogą uznać jego obecność za obowiązkową.>

Przewód sądowy

[Art. 385.

§ 1. Przewód sądowy rozpoczyna się od odczytania przez oskarżyciela aktu oskarżenia.

§ 2. Za zgodą obecnych stron, a w wypadku szczególnie obszernego uzasadnienia aktu oskarżenia bez ich zgody, można poprzestać na przedstawieniu podstaw oskarżenia.

§ 3. Jeżeli wniesiono odpowiedź na akt oskarżenia, przewodniczący informuje o jej treści.]

<Art. 385.

§ 1. Przewód sądowy rozpoczyna się od zwięzłego przedstawienia przez oskarżyciela zarzutów oskarżenia.

§ 2. Jeśli wniesiono odpowiedź na akt oskarżenia, przewodniczący informuje o jej treści.>

Przepis uchylający § 4 w art. 384 oraz nowe brzmienie art. 385 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. Poz. 1247).

Art. 391.

[§ 1. Jeżeli świadek bezpodstawnie odmawia zeznań, zeznaje odmiennie niż po-przednio albo oświadczy, że pewnych okoliczności nie pamięta, albo przebywa za granicą lub nie można mu było doręczyć wezwania, albo nie stawił się z powodu niedających się usunąć przeszkód lub prezes sądu zaniechał wezwania świadka na podstawie art. 333 § 2, a także wtedy, gdy świadek zmarł, wolno odczytywać w odpowiednim zakresie protokoły złożonych poprzednio przez niego zeznań w postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem w tej lub innej sprawie albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę.]

<§ 1. Jeżeli świadek bezpodstawnie odmawia zeznań, zeznaje odmiennie niż poprzednio albo oświadczy, że pewnych okoliczności nie pamięta, strona może jedynie w niezbędnym zakresie, odczytywać treść protokołów złożonych poprzednio przez niego zeznań w postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem w tej lub innej sprawie albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę. Po odczytaniu odpowiedniego fragmentu protokołu strona umożliwia świadkowi wypowiedzenie się co do jego treści i wyjaśnienie zachodzących sprzeczności.

Przepisu art. 394 § 2 nie stosuje się.>

<§ 1a. Jeżeli świadek przebywa za granicą, nie można mu było doręczyć wezwania, nie stawił się z powodu niedających się usunąć przeszkód lub prezes sądu zaniechał wezwania świadka na podstawie art. 333 § 2, a także wtedy, gdy świadek zmarł, strona może, jedynie w niezbędnym zakresie, odczytywać treść protokołów złożonych poprzednio przez niego zeznań w postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem w tej lub innej sprawie albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę.

§ 1b. W wyjątkowym wypadku, uzasadnionym szczególnymi okolicznościami, o którym mowa w art. 171 § 2, jeżeli okoliczność będąca przedmiotem przesłuchania nie może być ustalona w inny sposób, sąd, zadając pytanie, może odczytać protokół w zakresie, o którym mowa w § 1.

§ 1c. W przypadku określonym w art. 167 § 1 zdanie drugie i trzecie lub art. 167 § 2 treść protokołów może być ujawniona, w zakresie i w sposób wskazany w § 1 i 1a, także z urzędu.

§ 1d. W przypadku ujawnienia protokołu na rozprawie sąd włącza go do akt sprawy sądowej, zaznaczając zakres, w którym protokół odczytano.>

§ 2. W warunkach określonych w § 1, a także w wypadku określonym w art. 182 § 3, wolno również odczytywać na rozprawie protokoły złożonych poprzednio przez świadka wyjaśnień w charakterze oskarżonego.

§ 3. Przepis art. 389 § 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 392.

§ 1. Sąd może odczytywać na rozprawie głównej protokoły przesłuchania świadków i oskarżonych, sporządzone w postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę, gdy bezpośrednie przeprowadzenie dowodu nie jest niezbędne, a żadna z obecnych stron temu się nie sprzeciwia.

§ 2. Sprzeciw strony, której zeznania lub wyjaśnienia nie dotyczą, nie stoi na przeszkodzie odczytaniu protokołu.

Art. 393.

[§ 1. Wolno odczytywać na rozprawie protokoły oględzin, przeszukania i zatrzymania rzeczy, opinie biegłych, instytucji, zakładów lub instytucji, dane o karalności, wyniki wywiadu środowiskowego oraz wszelkie dokumenty urzędowe złożone w postępowaniu przygotowawczym lub sądowym albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę. Nie wolno jednak odczytywać notatek dotyczących czynności, z których wymagane jest sporządzenie protokołu.]

<§ 1. Wolno odczytywać na rozprawie protokoły oględzin, przeszukania i zatrzymania rzeczy, opinie biegłych, instytucji, zakładów lub instytucji, dane o karalności, wyniki wywiadu środowiskowego oraz wszelkie dokumenty urzędowe złożone w postępowaniu przygotowawczym lub sądowym albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę. Nie wolno jednak odczytywać notatek dotyczących czynności, z których wymagane jest sporządzenie protokołu, a także notatek, o których mowa w art. 311 § 5.>

§ 2. Wolno również odczytywać zawiadomienie o przestępstwie, chyba że zostało złożone do protokołu, o którym mowa w art. 304a.

[§ 3. *Mogą być odczytywane na rozprawie wszelkie dokumenty prywatne, powstałe poza postępowaniem karnym i nie dla jego celów, w szczególności oświadczenia, publikacje, listy oraz notatki.*]

Nowe brzmienie § 1 i 3 w art. 393, nowe brzmienie art. 393a oraz nowe brzmienie § 2 w art. 394 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247).

<§ 3. Mogą być odczytywane na rozprawie wszelkie dokumenty prywatne, powstałe poza postępowaniem karnym, w szczególności oświadczenia, publikacje, listy oraz notatki.>

§ 4. Wolno odczytywać na rozprawie protokoły zeznań świadka przesłuchanego w warunkach określonych w art. 184. Rozprawa jest wówczas niejawną; przepisu art. 361 § 1 nie stosuje się.

[Art. 393a.

W warunkach określonych w art. 389 § 1, art. 391 § 1 i 2, art. 392 i 393 wolno również odczytywać lub odtwarzać zapisy, o których mowa w art. 145 § 1 i art. 147 § 3.]

<Art. 393a.

W warunkach określonych w art. 389 § 1, art. 391 § 1–1c i 2, art. 392 i art. 393 wolno również odczytywać i odtwarzać zapisy, o których mowa w art. 145 § 1 i art. 147 § 3.>

[Art. 397.

§ 1. Jeżeli dopiero w toku rozprawy ujawnią się istotne braki postępowania przygotowawczego, a ich usunięcie przez sąd uniemożliwiłoby wydanie prawidłowego orzeczenia w rozsądnym terminie, zaś przeszkód tych nie można usunąć stosując przepis art. 396, sąd może przerwać albo odroczyć rozprawę określając oskarżycielowi publicznemu termin do przedstawienia dowodów, których przeprowadzenie pozwoliłoby na usunięcie dostrzeżonych braków.

§ 2. Oskarżyciel publiczny w celu zebrania dowodów, o których mowa w § 1, może przedsięwziąć osobiście, a prokurator także zlecić Policji dokonanie niezbędnych czynności dowodowych.

§ 3. Oskarżyciel publiczny w wypadku niemożności dotrzymania określonego terminu może zwrócić się do sądu o jego przedłużenie.

Przepis uchylający art. 397 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247)

Art. 418.

§ 1. Po podpisaniu wyroku przewodniczący ogłasza go publicznie; w czasie ogłaszania wyroku wszyscy obecni, z wyjątkiem sądu, stoją.

<§ 1a. Ogłaszając wyrok można pominąć treść zarzutów oskarżenia.>

§ 2. Zgłoszenie zdania odrębnego podaje się do wiadomości, a jeżeli członek składu orzekającego, który zgłosił zdanie odrębne, wyraził na to zgodę, także jego namysł.

§ 3. Po ogłoszeniu przewodniczący lub jeden z członków składu orzekającego podaje ustnie najważniejsze powody wyroku.

DZIAŁ IX

Postępowanie odwoławcze

Rozdział 48

Przepisy ogólne

Art. 425.

[§ 1. *Od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji przysługuje środek odwoławczy stronom, podmiotowi określonymu w art. 416 oraz innym osobom wskazanym w przepisach ustawy.*]

<§ 1. Od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji przysługuje środek odwoławczy stronom oraz innym osobom wskazanym w przepisach ustawy.>

§ 2. Orzeczenie można zaskarżyć w całości lub w części. Można także zaskarżyć samo uzasadnienie orzeczenia.

§ 3. Odwołujący się może skarżyć jedynie rozstrzygnięcia lub ustalenia naruszające jego prawa lub szkodzące jego interesom. Ograniczenie to nie dotyczy oskarżyciela publicznego.

§ 4. Oskarżyciel publiczny ma prawo wnieść środek odwoławczy także na korzyść oskarżonego.

Art. 434.

[§ 1. Sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego tylko wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy, a także tylko w granicach zaskarżenia, chyba że ustawa stanowi inaczej. Jeżeli środek odwoławczy pochodzi od oskarżyciela publicznego lub pełnomocnika, sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego ponadto tylko w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym lub podlegających uwzględnieniu z urzędu.]

§ 2. Środek odwoławczy wniesiony na niekorzyść oskarżonego może spowodować orzeczenie także na korzyść oskarżonego.]

<§ 1. Sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego tylko wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy. Sąd odwoławczy może orzec tylko w granicach zaskarżenia i tylko w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym, chyba że ustawa nakazuje wydanie orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów.

§ 2. Środek odwoławczy wniesiony na niekorzyść oskarżonego może spowodować orzeczenie także na korzyść oskarżonego, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 440.> Art. 437.

§ 1. Po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części. Dotyczy to odpowiednio rozpoznania środka odwoławczego od uzasadnienia orzeczenia.

[§ 2. Jeżeli pozwalają na to zebrane dowody, sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, lub uchyla je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania; przepis art. 397 stosuje się odpowiednio.]

<§ 2. Jeżeli pozwalają na to zebrane dowody, sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, lub uchyla je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.>

Art. 438.

Orzeczenie ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia:

- 1) obrazy przepisów prawa materialnego,
- 2) obrazy przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia,
- 3) błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia,

[4) rażącej niewspółmierności kary lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego lub innego środka.]

Nowe brzmienie § 2 w art. 437 oraz nowe brzmienie pkt 4 w art. 438 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247)

[Art. 443.

W razie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wolno w dalszym postępowaniu wydać orzeczenie surowsze niż uchylone tylko wtedy, gdy orzeczenie to było zaskarżone na niekorzyść oskarżonego albo na korzyść oskarżonego w warunkach określonych w art. 434 § 3 lub 4. Nie dotyczy to orzekania o środkach wymienionych w art. 93 i 94 Kodeksu karnego.]

Nowe brzmienie art. 443 i art. 444 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247).

<Art. 443.

W razie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wolno w dalszym postępowaniu wydać orzeczenie surowsze niż uchylone tylko wtedy, gdy orzeczenie to było zaskarżone na niekorzyść oskarżonego albo na korzyść oskarżonego w warunkach określonych w art. 434 § 4. Nie dotyczy to orzekania o środkach wymienionych w art. 93 i art. 94 Kodeksu karnego.>

Art. 452.

[§ 1. Sąd odwoławczy nie może przeprowadzić postępowania dowodowego co do istoty sprawy.]

Nowe brzmienie art. 451 oraz przepis uchylający § 1 i nowe brzmienie § 2 w art. 452 wchodzi w życie z dn. 1.07.2015 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247). ©Kancelaria Sejmu s. 154/278 2013-12-03

[§ 2. Sąd odwoławczy może jednak w wyjątkowych wypadkach, uznając potrzebę uzupełnienia przewodu sądowego, przeprowadzić dowód na rozprawie, jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, a nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości lub w znacznej części. Dowód można dopuścić również przed rozprawą.]

<§ 2. Sąd odwoławczy, uznając potrzebę uzupełnienia przewodu sądowego, przeprowadza dowody na rozprawie, jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, a nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Dowody można dopuścić również przed

Rozdział 58

[Odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie]

< Odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne skazanie oraz niesłuszne stosowanie środków przymusu >

Art. 552.

[§ 1. Oskarżonemu, który w wyniku wznowienia postępowania lub kasacji został uniewinniony lub skazany na łagodniejszą karę, służy od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonania względem niego w całości lub w części kary, której nie powinien być ponieść.]

<§ 1. Oskarżonemu, który w wyniku kasacji lub wznowienia postępowania został uniewinniony lub wobec którego orzeczono łagodniejszą karę lub środek karny albo środek związany z poddaniem sprawcy próbie, przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonania względem niego w całości lub w części kary lub środka, których nie powinien być ponieść, oraz wykonywania wobec niego środka przymusu określonego w dziale VI. W razie ponownego skazania oskarżonego odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje za niezasadne wykonywanie środków przymusu w zakresie, w jakim nie zostały zaliczone na poczet orzeczonych kar lub środków.>

§ 2. Przepis § 1 stosuje się także, jeżeli po uchyleniu skazującego orzeczenia postępowanie umorzono wskutek okoliczności, których nie uwzględniono we wcześniejszym postępowaniu.

§ 3. Prawo do odszkodowania i zadośćuczynienia powstaje również w związku z zastosowaniem środka zabezpieczającego w warunkach określonych w § 1 i 2.

[§ 4. Odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje również w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania.]

<§ 4. Prawo do odszkodowania i zadośćuczynienia z racji niesłusznego wykonania kary lub środka karnego przysługuje również, jeżeli w wyniku kasacji lub wznowienia postępowania stwierdzono, że zarządzenie wykonania kary, której wykonanie warunkowo zawieszono lub z której wykonania warunkowo zwolniono, albo podjęcie warunkowo umorzonego postępowania i orzeczenie wobec sprawcy kary lub środka karnego było niewątpliwie nie-zasadne.>

<Art. 552a.

§ 1. W razie uniewinnienia oskarżonego lub umorzenia wobec niego postępowania w wypadkach innych niż określone w art. 552 § 1–3 oskarżonemu przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonywania wobec niego w tym postępowaniu środków przymusu, o których mowa w dziale VI.

§ 2. Roszczenie o odszkodowanie lub zadośćuczynienie, o którym mowa w § 1, przysługuje także oskarżonemu w razie skazania z tytułu niezasadnego wykonywania środków zapobiegawczych lub zabezpieczenia majątkowego w zakresie, w jakim z uwagi na rodzaj i rozmiar orzeczonych kar lub środków karnych nie można było zaliczyć na ich poczet okresów wykonywania odpowiednich środków zapobiegawczych podlegających takiemu zaliczeniu lub w pełni wykorzystać zastosowanego zabezpieczenia majątkowego.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio w razie orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania.

Art. 552b.

Prawo do odszkodowania i zadośćuczynienia przysługuje również osobie innej niż oskarżony w razie niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w związku z po-stępowaniem karnym.>

DZIAŁ XII

Postępowanie po uprawomocnieniu się orzeczenia

Rozdział 57

Podjęcie postępowania warunkowo umorzonego

Art. 549.

O podjęciu postępowania warunkowo umorzonego sąd orzeka na wniosek oskarżyciela, pokrzywdzonego lub sądowego kuratora zawodowego albo z urzędu.

Art. 557.

[§ 1. W razie naprawienia szkody oraz zadośćuczynienia za krzywdę, Skarb Państwa ma roszczenie zwrotne do osób, które swoim bezprawnym działaniem spowodowały niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie.]

<§ 1. W razie naprawienia szkody oraz zadośćuczynienia za krzywdę Skarb Państwa ma roszczenie zwrotne do osób, które swym bezprawnym zachowaniem spowodowały niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego lub środka przymusu albo niesłuszne zarządzenie wykonania kary warunkowo zawieszonej lub kary, z której wykonania zwolniono oskarżonego, albo niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie osoby, wobec której nie prowadzono postępowania karnego.>

Załącznik nr 3 fragmenty autorskiego opracowania KPK

KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO

po nowelizacji

' Salis populi suprema lex esto '

'Dobro Rzeczypospolitej niechaj będzie najwyższym nakazem'
prawo rzymskie

Demokracja i Prawa Człowieka :

Do podstawowych funkcji Państwa należą m.in.
ochrona wolności i praw człowieka,
zapewnienie bezpieczeństwa wewnętrznego
przez stworzenie reguł prawnych i wymierzanie sprawiedliwości .
Organizacja Narodów Zjednoczonych

KRYSTYNA ZIEMLAŃSKA
lipiec / sierpień 2012

VANGUARD PROMOTION POLSKA

Analogiczne fragmenty

USTAWA z dnia 6 czerwca 1997 r.

Kodeks postępowania karnego.

DZIAŁ I

Przepisy wstępne

Art. 1. Postępowanie karne w sprawach należących do właściwości sądów toczy się według przepisów niniejszego kodeksu.

Art. 2. § 1. Przepisy niniejszego kodeksu mają na celu takie ukształtowanie postępowania karnego, aby:

1) sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej, a osoba niewinna nie poniosła tej odpowiedzialności,

Art. 9. § 1. Organy procesowe prowadzą postępowanie i dokonują czynności z urzędu.

§ 2. Strony i inne osoby bezpośrednio zainteresowane mogą składać wnioski o dokonanie również tych czynności, które organ może lub ma obowiązek podejmować z urzędu.

Art. 10. § 1. Organ powołany do ścigania przestępstw jest obowiązany do wszczęcia śledztwa lub postępowania karnego a oskarżyciel publiczny także do wniesienia i popierania oskarżenia o każdy czyn ścigany z urzędu.

§ 2. Nikt nie może być zwolniony od odpowiedzialności za popełnione przestępstwo.

Art. 11. § 1 uchylony § 2. uchylony § 3. uchylony

Art. 12. § 1. W sprawach o przestępstwa ścigane na wniosek postępowanie z chwilą złożenia wniosku toczy się z urzędu. Organ ścigania poucza osobę uprawnioną do złożenia wniosku o przysługującym jej uprawnieniu.

§ 2. W razie złożenia wniosku o ściganie niektórych tylko sprawców obowiązek ścigania obejmuje również inne osoby, których czyny pozostają w ścisłym związku z czynem osoby wskazanej we wniosku, o czym należy uprzedzić składającego wniosek. Przepisu tego nie stosuje się do najbliższych osoby składającej wniosek.

§ 3. Wniosek może być cofnięty za zgodą prokuratora, a w postępowaniu sądowym za zgodą sądu - do rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej, chyba że chodzi o przestępstwo określone w art. 197 Kodeksu karnego. Ponowne złożenie wniosku jest niedopuszczalne.

Art. 13. Uzyskanie zezwolenia władzy, od którego ustawa uzależnia ściganie, należy do oskarżyciela publicznego. Oskarżyciel publiczny przystępuje do postępowania na wniosek pokrzywdzonego lub z własnej inicjatywy.

Art. 14. § 1. Wszczęcie postępowania sądowego następuje na żądanie oskarżyciela publicznego .

§ 2. Odstąpienie oskarżyciela publicznego od wniesionego oskarżenia nie wiąże sądu.

Art. 15. § 1. Policja i inne organy uprawnione do ścigania przestępstw wykonują swoje czynności niezależnie .

§ 2. Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe są obowiązane w zakresie swego działania do udzielania pomocy organom prowadzącym postępowanie karne w terminie wyznaczonym przez te organy.

§ 3. Osoby prawne lub jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej inne niż określone w § 2, a także osoby fizyczne są obowiązane do udzielenia pomocy na wezwanie organów prowadzących postępowanie karne w zakresie i w terminie przez nie wyznaczonym, jeżeli bez tej pomocy przeprowadzenie czynności procesowej jest niemożliwe albo znacznie utrudnione.

Art. 16. § 1. Jeżeli organ prowadzący postępowanie jest obowiązany pouczyć postępowania o ciężących obowiązkach i o przysługujących im uprawnieniach, brak takiego pouczenia lub mylne pouczenie nie może wywoływać ujemnych skutków procesowych dla uczestnika postępowania lub innej osoby, której to dotyczy.

§ 2. Organ prowadzący postępowanie powinien ponadto w miarę potrzeby udzielać uczestnikom postępowania informacji o ciężących obowiązkach i o przysługujących im uprawnieniach także w wypadkach, gdy ustawa wyraźnie takiego obowiązku nie stanowi. W razie braku takiego pouczenia, gdy w świetle okoliczności sprawy było ono nieodzowne, albo mylnego pouczenia, stosuje się odpowiednio § 1.

Art. 17. § 1. Nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy:

- 1) czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia,
- 2) czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa,
- 3) społeczna szkodliwość czynu jest znikoma,
- 4) ustawa stanowi, że sprawca nie podlega karze,
- 5) oskarżony zmarł,
- 6) nastąpiło przedawnienie karalności,
- 7) postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone albo wcześniej wszczęte toczy się,
- 8) sprawca nie podlega orzecznictwu polskich sądów karnych,
- 9) brak wniosku uprawnionego oskarżyciela publicznego ,
- 10) brak wymaganego zezwolenia na ściganie pochodzącego od organu władzy
- 11) zachodzi inna okoliczność wyłączająca ściganie

§ 2. Organ uprawniony do wydania zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności sprawcy od których ustawa uzależnia ściganie, obowiązany jest wydać takie zezwolenie niezwłocznie po stwierdzeniu uchybienia / przestępstwa / naruszenia lub niedopełnienia obowiązków .

§ 3. Niemożność przypisania winy sprawcy czynu wyłącza postępowanie dotyczące zastosowania środków zabezpieczających.

ROZDZIAŁ 2

Wyłączenie sędziego

Art. 40. § 1. Sędzia jest z mocy prawa wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli:

- 1) sprawa dotyczy tego sędziego bezpośrednio,
- 2) jest małżonkiem strony lub pokrzywdzonego albo ich obrońcy, pełnomocnika lub przedstawiciela ustawowego albo pozostaje we wspólnym pożyciu z jedną z tych osób,
- 3) jest krewnym lub powinowatym w linii prostej, a w linii bocznej aż do stopnia pomiędzy dziećmi rodzeństwa osób wymienionych w pkt 2 albo jest związany z jedną z tych osób węzłem przysposobienia, opieki lub kurateli,
- 4) był świadkiem czynu, o który sprawa się toczy, albo w tej samej sprawie był przesłuchany w charakterze świadka lub występował jako biegły,
- 5) brał udział w sprawie jako prokurator, obrońca, pełnomocnik, przedstawiciel ustawowy strony,
- 6) brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia lub wydał zaskarżone zarządzenie,
- 7) brał udział w wydaniu orzeczenia, które zostało uchylone,
- 8) popełnił przestępstwo
- 9) brał udział w wydaniu orzeczenia, co do którego wniesiono sprzeciw,
- 10) prowadził mediację.

§ 2. Powody wyłączenia trwają mimo ustania uzasadniającego je małżeństwa, wspólnego pożycia, przysposobienia, opieki lub kurateli.

§ 3. Sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia objętego wnioskiem o wznowienie lub zaskarżonego w trybie kasacji, nie może orzekać co do tego wniosku lub tej kasacji.

ROZDZIAŁ 4

Pokrzywdzony

Art. 49. § 1. Pokrzywdzonym jest osoba fizyczną lub prawną uprawnioną do działania we własnym interesie której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo .

§ 2. Pokrzywdzonym może być także instytucja państwowa, samorządowa lub społeczna, choćby nie miała osobowości prawnej.

§ 3. uchylony

§ 3a. W sprawach o przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową, o których mowa w art. 218--221 oraz w art. 225 § 2 Kodeksu karnego, organy Państwowej Inspekcji Pracy mogą wykonywać prawa pokrzywdzonego, jeżeli w zakresie swego działania ujawniły przestępstwo lub wystąpiły o wszczęcie postępowania.

ROZDZIAŁ 5

Oskarżyciel posiłkowy .

Art. 53. W sprawach o przestępstwa ścigane z urzędu pełnomocnik pokrzywdzonego może działać jako strona w charakterze oskarżyciela posiłkowego obok oskarżyciela publicznego lub zamiast niego.

Art. 54. § 1. Jeżeli akt oskarżenia wniósł oskarżyciel publiczny, pełnomocnik pokrzywdzonego może aż do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej złożyć oświadczenie, że będzie działał w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

§ 2. Odstąpienie oskarżyciela publicznego od oskarżenia nie pozbawia uprawnień oskarżyciela posiłkowego.

Art. 75. § 1. Oskarżony, który pozostaje na wolności, jest obowiązany stawić się na każde wezwanie w toku postępowania karnego oraz zawiadamiać organ prowadzący postępowanie o każdej zmianie miejsca swego zamieszkania lub pobytu trwającego dłużej niż 7 dni, o czym należy oskarżonego uprzedzić przy pierwszym przesłuchaniu.

§ 2. W razie nie usprawiedliwionego niestawiennictwa oskarżonego można zatrzymać go i sprowadzić przymusowo.

Art. 78. § 1. Oskarżony, który nie ma obrońcy z wyboru, może żądać, aby mu wyznaczono obrońcę z urzędu, jeżeli w sposób należyty wykaże, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny.

§ 2. Sąd może cofnąć wyznaczenie obrońcy, jeżeli okaże się, że nie istnieją okoliczności, na podstawie których go wyznaczono.

Art. 79. § 1. W postępowaniu karnym oskarżony musi mieć obrońcę a zwłaszcza jeżeli:

- 1) jest nieletni,
- 2) jest głuchy, niemy lub niewidomy,
- 3) zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego poczytalności.
- 4) (uchylono).

§ 2. Oskarżony musi mieć obrońcę również wtedy, gdy sąd uzna to za niezbędne ze względu na okoliczności utrudniające obronę.

§ 3. udział obrońcy oraz oskarżonego w rozprawie oraz posiedzeniach jest obowiązkowy z wyjątkiem okoliczności w toku postępowania biegli lekarze psychiatrzy orzekną lub stwierdzą chorobę psychiczną oraz niepoczytalność sprawcy w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu oraz gdy oskarżony przebywa w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym lub jest niezdolny do stawiennictwa z powodu innej ciężkiej choroby

§ 4. uchylony

Art. 80. Oskarżony musi mieć obrońcę w postępowaniu przed sądem okręgowym oraz sądem pierwszej instancji, a także w rozprawie apelacyjnej i kasacyjnej.

ROZDZIAŁ 16

Protokoły

Art. 143. § 1. Spisania protokołu wymagają:

- 1) przyjęcie ustnego zawiadomienia o przestępstwie, wniosku o ściganie i jego cofnięcie,
- 2) przesłuchanie pokrzywdzonego, oskarżonego, świadka, biegłego i kuratora,
- 3) dokonanie oględzin,
- 4) dokonanie otwarcia zwłok oraz wyjęcie zwłok z grobu,
- 5) przeprowadzenie eksperymentu, konfrontacji oraz okazania,
- 6) przeszukanie osoby, miejsca, rzeczy i systemu informatycznego oraz zatrzymanie rzeczy i danych informatycznych,
- 7) otwarcie korespondencji i przesyłki oraz odtworzenie utrwalonych zapisów,
- 8) zaznajomienie pokrzywdzonego oraz oskarżonego z materiałami uzyskanymi w śledztwie podczas końcowego zapoznania się z aktami.
- 9) przyjęcie poręczenia,
- 10) przebieg posiedzenia sądu, jeżeli stawia się na nim uprawnione osoby albo ich obecność jest obowiązkowa,
- 11) przebieg rozprawy.

§ 2. Z innych czynności spisuje się protokół, jeżeli przepis szczególny tego wymaga albo przeprowadzający czynność uzna to za potrzebne. W innych wypadkach można ograniczyć się do sporządzenia notatki urzędowej. Odpis protokołu przesłuchania świadka, oskarżonego, oraz pokrzywdzonego udostępnia się po zakończeniu czynności związanych z protokołem.

Art. 144. § 1. Protokół rozprawy spisuje aplikant lub sekretarz sądowy. Protokół może też spisać asesor sądowy, jeżeli nie należy do składu orzekającego.

ROZDZIAŁ 17

Przeglądanie akt i sporządzanie odpisów

Art. 156. § 1. Stronom, podmiotowi określonymu w art. 416 obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta sprawy sądowej i daje możliwość sporządzenia z nich odpisów. Za zgodą prezesa sądu akta te mogą być udostępnione również innym osobom.

§ 2. Na wniosek oskarżonego lub jego obrońcy wydaje się odpłatnie kserokopie dokumentów z akt sprawy. Kserokopie takie można wydać odpłatnie, na wniosek, również innym stronom, podmiotowi określonymu w art. 416, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym.

§ 3. Prezes sądu może w razie uzasadnionej potrzeby zarządzić wydanie odpłatnie uwierzytelnionych odpisów z akt sprawy.

§ 4. Jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo ujawnienia tajemnicy państwowej, przeglądanie akt, sporządzanie odpisów i kserokopii odbywa się z zachowaniem rygorów określonych przez prezesa sądu lub sąd. Uwierzytelnionych odpisów i kserokopii nie wydaje się, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Art. 164. W celu odtworzenia akt sąd przeprowadza postępowanie, w tym również dowody, jakie uzna za konieczne. W szczególności sąd bierze pod uwagę wpisy do rejestrów karnych, repertoriów i innych ksiąg biurowych, utrwalenia dźwięku lub obrazu, notatki protokolantów, sędziów, ławników, prokuratorów i adwokatów, którzy uczestniczyli w sprawie. Sąd może też przesłuchać w charakterze świadków wszelkich uczestników sprawy, której akta zaginęły lub uległy zniszczeniu, a także inne osoby, które mogą mieć wiadomości co do treści akt. Strony mają prawo wziąć udział w posiedzeniu.

Art. 171. § 1. Osobie przesłuchiwanej należy umożliwić swobodne wypowiedzenie się w granicach określonych celem danej czynności, a dopiero następnie można zadawać pytania zmierzające do uzupełnienia, wyjaśnienia lub kontroli wypowiedzi.

§ 2. Prawo zadawania pytań mają, prócz organu przesłuchującego, strony, obrońcy, pełnomocnicy, biegli oraz podmiot określony w art. 416. Pytania zadaje się osobie przesłuchiwanej bezpośrednio, chyba że organ przesłuchujący zarządzi inaczej.

§ 3. Jeżeli pokrzywdzony nie ukończył 18 lat, czynności z jego udziałem powinny być przeprowadzone w obecności przedstawiciela ustawowego lub faktycznego opiekuna chyba że dobro postępowania stoi temu na przeszkodzie (art. 171 § 3 kpk).

§ 4. Nie wolno zadawać pytań sugerujących osobie przesłuchiwanej treść odpowiedzi.

§ 5. Niedopuszczalne jest:

1) wpływanie na wypowiedzi osoby przesłuchiwanej za pomocą przymusu lub groźby bezprawnej,

2) stosowanie hipnozy albo środków chemicznych lub technicznych wpływających na procesy psychiczne osoby przesłuchiwanej albo mających na celu kontrolę nieświadomych reakcji jej organizmu w związku z przesłuchaniem.

§ 6. Organ przesłuchujący uchyla pytania określone w § 4, jak również pytania nieistotne.

§ 7. Wyjaśnienia, zeznania oraz oświadczenia złożone w warunkach wyłączających swobodę wypowiedzi lub uzyskane wbrew zakazom wymienionym w § 5 nie mogą stanowić dowodu.

Art. 201. Jeżeli opinia jest niepełna lub niejasna albo gdy zachodzi sprzeczność w samej opinii lub między różnymi opiniami w tej samej sprawie, można powołać tylko innych biegłych.

Art. 202. § 1. W celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego sąd powołuje co najmniej dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. Obrońca oskarżonego o dopuszczenie się czynu w stanie niepoczytalności ma obowiązek być obecny podczas czynności przeprowadzania dowodu z opinii biegłych oraz sporządzać własne notatki z przeprowadzania tych czynności które ma obowiązek przedstawić sądowi. Sąd może także zarządzić przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych przy pomocy urządzenia rejestrującego dźwięk oraz obraz.

Art. 247. § 1. Prokurator może zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie sprawcy pozostającego na wolności jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że nie stawi się ona na wezwanie w celu przeprowadzenia czynności procesowej albo jeżeli zachodzi potrzeba niezwłocznego zastosowania środka zapobiegawczego. W tym celu wolno zarządzić przeszukanie. Przepisy art. 220--222 i 224 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Do zatrzymania, o którym mowa w § 1, stosuje się odpowiednio art. 246.

ROZDZIAŁ 28

Środki zapobiegawcze

Art. 249. § 1. Środki zapobiegawcze można stosować w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, a także w celu zapobiegnięcia popełnieniu przez oskarżonego nowego, ciężkiego przestępstwa; można je stosować tylko wtedy, gdy zebrane dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił przestępstwo oraz gdy zachodzą przesłanki z art. 248 kpk. Środki zapobiegawcze są stosowane tylko względem osoby, wobec której wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów.

§ 2. uchylony § 3. uchylony

§ 4. Środki zapobiegawcze mogą być stosowane aż do chwili rozpoczęcia wykonania kary.

§ 5. Prokurator i obrońca mają obowiązek wziąć udział w posiedzeniu sądu dotyczącym przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania oraz rozpoznania zażalenia na zastosowanie lub przedłużenie tego środka zapobiegawczego.

Art. 258. § 1. Tymczasowe aresztowanie może nastąpić, jeżeli:

1) zachodzi uzasadniona obawa ucieczki lub ukrywania się oskarżonego, zwłaszcza wtedy, gdy nie można ustalić jego tożsamości albo nie ma on w kraju stałego miejsca pobytu,

2) zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo w inny bezprawny sposób utrudniał postępowanie karne.

§ 2. Jeżeli oskarżonemu zarzuca się popełnienie zbrodni lub występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, albo gdy sąd pierwszej instancji skazał go na karę pozbawienia wolności nie niższą niż 3 lata, potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania może być uzasadniona grożącą oskarżonemu surową karą.

§ 3. Tymczasowe aresztowanie może nastąpić także wtedy, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony, któremu zarzucono popełnienie zbrodni lub umyślnego występku, popełni przestępstwo przeciwko życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu powszechnemu, a zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził oraz gdy zachodzą przesłanki z art. 248 § 2.

§ 4. uchylony

Art. 260. Jeżeli stan zdrowia oskarżonego tego wymaga, tymczasowe aresztowanie może być wykonywane tylko w postaci umieszczenia w odpowiednim zakładzie leczniczym.

Art. 261. § 1. O zastosowaniu tymczasowego aresztowania sąd jest obowiązany bezzwłocznie zawiadomić osobę najbliższą dla oskarżonego; może to być osoba wskazana przez oskarżonego.

§ 2. Na wniosek oskarżonego można również zawiadomić inną osobę zamiast lub obok osoby wskazanej w § 1.

§ 3. O zastosowaniu tymczasowego aresztowania sąd jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić pracodawcę, szkołę lub uczelnię, w stosunku do żołnierza -- jego dowódcę, a w przypadku, gdy oskarżonym jest przedsiębiorca lub niebędący pracownikiem członek organu zarządzającego przedsiębiorcy, na jego wniosek -- zarządzającego przedsiębiorstwem.

DZIAŁ VII

Postępowanie przygotowawcze .

ROZDZIAŁ 33

Przepisy ogólne

Art. 297. § 1. Celem postępowania przygotowawczego prowadzonego przez uprawniony organ to jest prokuratora jest:

- 1) ustalenie oraz podsumowanie okoliczności sprawy w tym określenie sprawcy, czynu oraz osoby pokrzywdzonej i rozmiarów szkody,
- 2) zebranie , zabezpieczenie oraz utrwalenie dowodów uzyskanych w toku śledztwa lub na skutek zawiadomienia o przestępstwie oraz przygotowanie akt dla sądu jak też wyznaczenie terminu końcowego zapoznania się z aktami
- 3) zakończenie postępowania przygotowawczego powinno nastąpić w terminie 14 dni od daty wszczęcia postępowania .
- 4) Postępowanie przygotowawcze może być skrócone jeśli nie wymaga tego waga oraz zawartość sprawy.
- 5) termin zaznajomienia oskarżonego oraz pokrzywdzonego i wyznaczonych pełnomocników z materiałami postępowania powinien być tak wyznaczony, aby od doręczenia zawiadomienia upłynęło co najmniej 7 dni. W czynnościach zaznajomienia oskarżonego z materiałami postępowania ma obowiązek uczestniczyć obrońca.
- 6) w terminie 3 dni od daty zaznajomienia z materiałami postępowania strony mogą składać wnioski o uzupełnienie śledztwa.

§ 2. uchylony

Art. 298. § 1. Postępowanie przygotowawcze prowadzi prokurator na podstawie materiałów uzyskanych w toku śledztwa prowadzonego przez Policję lub inny uprawniony organ albo w zawiadomieniu o przestępstwie .

§ 2. Postępowanie przygotowawcze może być zawieszona na czas nieokreślony jeśli zachodzi potrzeba poszukiwania dowodu lub ponownego przeprowadzenia śledztwa albo uzupełnienia śledztwa .

§ 3. W postępowaniu przygotowawczym o którym jest mowa w § 2 może uczestniczyć prokurator lub inny organ śledczy lub prokurator i inny organ śledczy jednocześnie.

Art. 299. § 1. W postępowaniu przygotowawczym pokrzywdzony i sprawca są stronami.

§ 2. uchylony § 3. uchylony

Art. 304. § 1. Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ma obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję (art. 304 § 1 kpk).

§ 2. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję lub inny uprawniony organ .

§ 3. uchylony

Art. 304a. uchylony .

Art. 305. § 1. Niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o przestępstwie organ powołany do prowadzenia i wszczęcia śledztwa obowiązany jest wydać postanowienie o wszczęciu bądź o odmowie wszczęcia śledztwa. Jeśli zawiadomienie o przestępstwie nie wymaga ustaleń śledczych organ do którego wpłynęło zawiadomienie kieruje je do właściwej prokuratury która wszczyna postępowanie karne z urzędu.

§ 2. (uchylono).

§ 3. Postanowienie o wszczęciu lub odmowie śledztwa wydaje uprawniony organ. Nie wszczyna się śledztwa gdy dowody i okoliczności przemawiają za winą sprawcy oraz gdy sprawca jest zatrzymany na gorącym uczynku.

§ 4. O wszczęciu lub odmowie wszczęcia śledztwa zawiadamia się osobę lub instytucję państwową, samorządową lub społeczną, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, oraz ujawnionego pokrzywdzonego z pouczeniem o przysługujących im uprawnieniach z wyjątkiem gdy zawiadomienie o przestępstwie było wniesione anonimowo.

Art. 306. § 1. Pokrzywdzonemu oraz instytucji wymienionej w art. 305 § 4 przysługuje zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w trybie instancyjnym. Uprawnionym do złożenia zażalenia przysługuje prawo przejrzenia akt.

§ 2. (uchylony).

§ 3. Jeżeli osoba lub instytucja, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie nie zostanie w ciągu 7 dni nie zostanie powiadomiona o wszczętych czynnościach organu prowadzącego postępowanie może wnieść zażalenie do zwierzchnika tego organu albo do prokuratora nadrzędnego nad prokuraturą w której złożono zawiadomienie . Na zażalenie udziela się pokrzywdzonemu odpowiedzi w terminie 7 dni.

Art. 307. § 1. Jeżeli zachodzi potrzeba organ prowadzący śledztwo może w postępowaniu sprawdzającym zażądać uzupełnienia w wyznaczonym terminie danych zawartych w zawiadomieniu o przestępstwie lub dokonać sprawdzenia faktów w określonym zakresie. W takim wypadku stosowne postanowienie należy wydać najpóźniej w terminie 14 dni od otrzymania zawiadomienia.

§ 2. W postępowaniu sprawdzającym wszelkie czynności wymagają sporządzenia protokołu.

§ 3. Uzupełnienie danych zawartych w zawiadomieniu o przestępstwie może nastąpić również przez przesłuchanie w charakterze świadków innych osób oraz pokrzywdzonego.

§ 4. (Uchylono).

§ 5. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio w wypadku podejmowania przez organy ścigania przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa sprawdzenia własnych informacji, nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo.

Art. 308. §1. W granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem, prokurator , Policja lub inny uprawniony organ może w każdej sprawie przeprowadzić w niezbędnym zakresie czynności procesowe, a zwłaszcza dokonać oględzin, w razie potrzeby z udziałem biegłego, przeszukania lub czynności wymienionych w art. 74 § 2 pkt 1 w stosunku do osoby podejrzanej oraz sprawcy a także przedsięwziąć wobec niej inne niezbędne czynności, nie wyłączając pobrania krwi, włosów i wydzielin organizmu.

§ 2. W wypadkach niecierpiących zwłoki, w szczególności wtedy, gdy mogłoby to spowodować zatarcie śladów lub dowodów przestępstwa, można w toku czynności wymienionych w § 1 przesłuchać osobę podejrzaną o popełnienie przestępstwa . Przesłuchanie rozpoczyna się od ustnej informacji o treści zarzutu . Z przesłuchania sporządza się protokół.

§ 3. Jeżeli przesłuchanie dostarcza podstaw a paragraf 1 i 2 także , wydaje się postanowienie o pisemnym przedstawieniu zarzutów lub/oraz o zatrzymaniu albo, w razie braku podstaw postępowanie zawiesza się i wydaje postanowienie o dalszych czynnościach .

§ 4. uchylony § 5. uchylony § 6. uchylony.

ROZDZIAŁ 35

Przebieg śledztwa

Art. 309. Śledztwo prowadzi się z urzędu we wszelkich sprawach które wymagają ustaleń śledczych.

1) - 5) uchylony

Art. 310. § 1. Śledztwo powinno być ukończone w możliwie najkrótszym terminie nie dłużej niż w terminie 3 miesięcy .

§ 2. O każdorazowym przedłużeniu śledztwa lub zawieszeniu stosownie do okoliczności oraz procedur śledczych a także o zakończeniu śledztwa decyduje organ prowadzący śledztwo który wydaje stosowne postanowienie wraz z uzasadnieniem.

Art. 311. § 1. Śledztwo prowadzi Policja lub inny uprawniony organ.

§ 2. Prokurator może powierzyć Policji lub uprawnionemu organowi przeprowadzenie śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo dokonanie poszczególnych czynności śledztwa szczególnie jeśli zawiadomienie o przestępstwie lub postępowanie przygotowawcze wymaga dodatkowych ustaleń , może też sam brać udział w czynnościach śledztwa prowadzonych przez inny organ jeśli warunki prowadzenia śledztwa nie stoją na przeszkodzie .

§ 3. uchylony

§ 4. W sytuacji, o której mowa w § 2, Policja lub uprawniony organ może dokonać innych czynności, jeżeli wyłoni się taka potrzeba.

§ 5 uchylony

ROZDZIAŁ 36

Zamknięcie śledztwa

Art. 321. § 1. Zamknięcie śledztwa następuje jeżeli istnieją podstawy do zamknięcia to jest jeżeli zebrane lub uzyskane dowody lub zatrzymanie sprawcy umożliwiają zakończenie śledztwa. Materiały z przebiegu śledztwa Policja lub uprawniony organ przekazuje do prokuratury do postępowania przygotowawczego.

§ 2 .Jeżeli nie zachodzi potrzeba uzupełnienia śledztwa, wydaje się postanowienie o jego zamknięciu i ogłasza się je lub o jego treści zawiadamia się strony.

§ 3. Organ prowadzący czynności śledcze ma obowiązek przechowania utrwalonych na elektronicznym nośniku informatycznym lub w formie dokumentu kopii akt ze swojego postępowania do czasu zakończenia postępowania karnego lub zakończenia odbywania kary przez skazanego.

Art. 345. § 1. Sąd przekazuje sprawę prokuratorowi w celu uzupełnienia śledztwa lub dochodzenia, jeżeli akta sprawy wskazują na istotne braki tego postępowania, zwłaszcza na potrzebę poszukiwania dowodów, zaś dokonanie niezbędnych czynności przez sąd powodowałoby znaczne trudności.

§ 2. Przekazując sprawę prokuratorowi sąd wskazuje kierunek uzupełnienia, a w razie potrzeby także odpowiednie czynności, jakie należy przedsięwziąć.

§ 3. Na postanowienie, o którym mowa w § 1, służy stronom zażalenie.

Art. 346. Po uzupełnieniu śledztwa lub dochodzenia oskarżyciel publiczny składa nowy akt oskarżenia albo podtrzymuje poprzedni, albo zwraca sądowi akta sprawy z wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania lub postępowanie umarza

ROZDZIAŁ 43

Przepisy ogólne o rozprawie głównej

Art. 365. Rozprawa odbywa się ustnie.

Art. 366. § 1. Przewodniczący kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem, bacząc, aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy, a w miarę możliwości także okoliczności sprzyjające popełnieniu przestępstwa.

§ 2. Przewodniczący powinien dążyć do tego, aby rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło na pierwszej rozprawie głównej.

Art. 374. § 1. Obecność oskarżonego na rozprawie głównej jest obowiązkowa, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

§ 2. Przewodniczący może wydać zarządzenie w celu uniemożliwienia oskarżonemu wydalenia się z sądu przed zakończeniem rozprawy.

ROZDZIAŁ 45

Przewód sądowy

Art. 385. § 1. Przewód sądowy rozpoczyna się od odczytania przez oskarżyciela aktu oskarżenia.

§ 2. Za zgodą obecnych stron, a w wypadku szczególnie obszernego uzasadnienia aktu oskarżenia bez ich zgody, można poprzestać na przedstawieniu podstaw oskarżenia.

§ 3. Jeżeli wniesiono odpowiedź na akt oskarżenia, przewodniczący informuje o jej treści.

Art. 391. § 1. Jeżeli świadek bezpodstawnie odmawia zeznań, zeznaje odmiennie niż poprzednio albo oświadczy, że pewnych okoliczności nie pamięta, albo przebywa za granicą lub nie można mu było doręczyć wezwania, albo nie stawił się z powodu niedających się usunąć przeszkód lub prezes sądu zaniechał wezwania świadka na podstawie art. 333 § 2, a także wtedy, gdy świadek zmarł, wolno odczytywać w odpowiednim zakresie protokoły złożonych poprzednio przez niego zeznań w postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem w tej lub innej sprawie albo w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę.

§ 2. W warunkach określonych w § 1, a także w wypadku określonym w art. 182 § 3, wolno również odczytywać na rozprawie protokoły złożonych poprzednio przez świadka wyjaśnień w charakterze oskarżonego.

§ 3. Przepis art. 389 § 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 397. § 1. Jeżeli dopiero w toku rozprawy ujawnią się istotne braki postępowania przygotowawczego, a ich usunięcie przez sąd uniemożliwiłoby wydanie prawidłowego orzeczenia w rozsądnym terminie, zaś przeszkód tych nie można usunąć stosując przepis art. 396, sąd może przerwać albo odroczyć rozprawę zakreślając oskarżycielowi publicznie termin do przedstawienia dowodów, których przeprowadzenie pozwoliłoby na usunięcie dostrzeżonych braków.

§ 2. Oskarżyciel publiczny w celu zebrania dowodów, o których mowa w § 1, może przedsięwziąć osobiście lub zlecić Policji lub innemu uprawnionemu organowi dokonanie niezbędnych czynności dowodowych.

§ 3. Oskarżyciel publiczny w wypadku niemożności dotrzymania określonego terminu może zwrócić się do sądu o jego przedłużenie.

§ 4. Jeżeli oskarżyciel publiczny w wyznaczonym terminie nie przedstawi stosownych dowodów, sąd rozstrzyga na korzyść oskarżonego wątpliwości wynikające z nieprzeprowadzenia tych dowodów.

Art. 417. Zaliczeniu na poczet orzeczonej kary podlega również okres tymczasowego aresztowania odbytego przez oskarżonego w innej sprawie, w której postępowanie toczyło się równocześnie, a zapadł w niej prawomocny wyrok uniewinniający, umorzono postępowanie albo odstąpiono od wymierzenia kary.

Art. 418. § 1. Po podpisaniu wyroku przewodniczący ogłasza go publicznie; w czasie ogłaszania wyroku wszyscy obecni, z wyjątkiem sądu, stoją.

§ 2. Zgłoszenie zdania odrębnego podaje się do wiadomości, a jeżeli członek składu orzekającego, który zgłosił zdanie odrębne, wyraził na to zgodę, także jego nazwisko.

§ 3. Po ogłoszeniu przewodniczący lub jeden z członków składu orzekającego podaje ustnie najważniejsze powody wyroku.

Art. 418a. W wypadku wyrokowania poza rozprawą, treść wyroku udostępnia się publicznie przez złożenie jego odpisu na okres 7 dni w sekretariacie sądu, o czym należy uczynić wzmiankę w protokole posiedzenia.

Art. 419. § 1. Niestawiennictwo stron, ich obrońców i pełnomocników nie stoi na przeszkodzie ogłoszeniu wyroku.

§ 2. Jeżeli oskarżony pozbawiony wolności nie był obecny przy ogłoszeniu na rozprawie orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, a nie miał obrońcy, orzeczenie to doręcza się oskarżonemu. Przepis art. 100 § 6 stosuje się odpowiednio.

Postępowanie odwoławcze

ROZDZIAŁ 48

Przepisy ogólne

Art. 425. § 1. Od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji przysługuje środek odwoławczy do sądu wyższej instancji stronom, podmiotowi określonemu w art. 416 oraz innym osobom wskazanym w przepisach ustawy.

§ 2. Orzeczenie można zaskarżyć w całości lub w części. Można także zaskarżyć samo uzasadnienie orzeczenia.

§ 3. Odwołujący się może skarżyć jedynie rozstrzygnięcia lub ustalenia naruszające jego prawa lub szkodzące jego interesom. Ograniczenie to nie dotyczy oskarżyciela publicznego.

§ 4. Oskarżyciel publiczny ma prawo wnieść środek odwoławczy także na korzyść oskarżonego.

Art. 434. § 1. Sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego tylko wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy, a także tylko w granicach zaskarżenia, chyba że ustawa stanowi inaczej. Jeżeli środek odwoławczy pochodzi od oskarżyciela publicznego lub pełnomocnika, sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego ponadto tylko w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym lub podlegających uwzględnieniu z urzędu.

§ 2. Środek odwoławczy wniesiony na niekorzyść oskarżonego może spowodować orzeczenie także na korzyść oskarżonego.

§ 3. Określonego w § 1 zakazu orzekania na niekorzyść oskarżonego nie stosuje się w wypadkach określonych w art. 60 § 3 i 4 Kodeksu karnego lub w art. 36 § 3 Kodeksu karnego skarbowego oraz w wypadkach skazania z zastosowaniem art. 343 lub art. 387 Kodeksu postępowania karnego albo art. 156 Kodeksu karnego skarbowego.

Art. 437. § 1. Po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części. Dotyczy to odpowiednio rozpoznania środka odwoławczego od uzasadnienia orzeczenia.

§ 2. Jeżeli pozwalają na to zebrane dowody, sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, lub uchyla je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania; przepis art. 397 stosuje się odpowiednio.

Art. 438. Orzeczenie ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia:

- 1) obrazy przepisów prawa materialnego,
- 2) obrazy przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia,
- 3) błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia,
- 4) rażącej niewspółmierności kary lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego lub innego środka.

Art. 443. W razie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wolno w dalszym postępowaniu wydać orzeczenie surowsze niż uchylone tylko wtedy, gdy orzeczenie to było zaskarżone na niekorzyść oskarżonego albo gdy zachodzą okoliczności określone w art. 434 § 3. Nie dotyczy to orzekania o środkach wymienionych w art. 93 i 94 Kodeksu karnego.

Art. 448. § 1. O przyjęciu apelacji zawiadamia się prokuratora oraz obrońców i pełnomocników, a także strony, po czym akta przekazuje się niezwłocznie sądowi odwoławczemu.

§ 2. W wypadku wniesienia apelacji przez prokuratora, obrońcę lub pełnomocnika dołącza się do zawiadomienia odpis apelacji strony przeciwnej, chyba że w sprawie była wyłączona jawność rozprawy ze względu na tajemnicę państwową.

Art. 449. Sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę na rozprawie, a w wypadkach przewidzianych przez ustawę - na posiedzeniu.

Art. 449a. W wypadku określonym w art. 423 § 1a przed wydaniem orzeczenia sąd odwoławczy może zwrócić sprawę sądowi pierwszej instancji w celu sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego wyroku w niezbędnym zakresie, jeżeli ma to zapewnić prawidłowe wyrokowanie w sprawie.

Art. 450. § 1. Udział w rozprawie prokuratora, a obrońcy w wypadkach określonych w art. 79 i 80 jest obowiązkowy.

Art. 452. § 1. Sąd odwoławczy nie może przeprowadzić postępowania dowodowego co do istoty sprawy.
§ 2. Sąd odwoławczy może jednak w wyjątkowych wypadkach, uznając potrzebę uzupełnienia przewodu sądowego, przeprowadzić dowód na rozprawie, jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, a nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości lub w znacznej części. Dowód można dopuścić również przed rozprawą.

Art. 453. § 1. Przewód sądowy w sądzie odwoławczym rozpoczyna ustne sprawozdanie, w którym sędzia sprawozdawca przedstawia przebieg i wyniki dotychczasowego postępowania, a w szczególności treść zaskarżonego wyroku oraz zarzuty i wnioski apelacyjne, jak również kwestie wymagające rozstrzygnięcia z urzędu. W miarę potrzeby odczytuje się z akt poszczególne ich części.

§ 2. Strony mogą składać wyjaśnienia, oświadczenia i wnioski ustnie lub na piśmie; złożone na piśmie podlegają odczytaniu, przy czym przepis art. 394 stosuje się.

§ 3. Przewodniczący udziela głosu stronom w kolejności przez siebie ustalonej, przy czym najpierw udziela głosu skarżącemu. Oskarżonemu i jego obrońcy nie można odmówić zabrania głosu po przemówieniach innych stron.

ROZDZIAŁ 58

Odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie, zatrzymanie, zastosowanie środka zabezpieczającego.

Art. 552. § 1. Oskarżonemu, który w wyniku wznowienia postępowania lub kasacji został uniewinniony lub skazany na łagodniejszą karę, służy od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonania względem niego w całości lub w części kary, której nie powinien być ponieść.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się także, jeżeli po uchyleniu skazującego orzeczenia postępowanie umorzono wskutek okoliczności, których nie uwzględniono we wcześniejszym postępowaniu.

§ 3. Prawo do odszkodowania i zadośćuczynienia powstaje również w związku z zastosowaniem środka zabezpieczającego w warunkach określonych w § 1 i 2.

§ 4. Odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje również w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania.

Art. 553. § 1. Roszczenie o odszkodowanie lub zadośćuczynienie nie przysługuje temu, kto w zamiarze wprowadzenia w błąd sądu lub organu ścigania złożył fałszywe zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa lub fałszywe wyjaśnienie i spowodował tym niekorzystne dla siebie orzeczenie w przedmiocie skazania, tymczasowego aresztowania, zastosowania środka zabezpieczającego albo zatrzymanie.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się do osób składających oświadczenie w warunkach określonych w art. 171 § 3, 4 i 6, jak również gdy szkoda lub krzywda powstała na skutek przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązku przez funkcjonariusza państwowego.

§ 3. W wypadku przyczynienia się przez oskarżonego do wydania orzeczenia, o którym mowa w § 1, art. 362 Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.

Art. 557. § 1. W razie naprawienia szkody oraz zadośćuczynienia za krzywdę, Skarb Państwa ma roszczenie zwrotne do osób, które swoim bezprawnym działaniem spowodowały niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie.

§ 2. *Powództwo dotyczące roszczeń, o których mowa w § 1, może wytoczyć w postępowaniu cywilnym prokurator lub organ, który jest powołany do reprezentowania Skarbu Państwa. Jeżeli prokurator nie dopatry się podstaw do wytoczenia powództwa, wydaje w tej kwestii postanowienie i zawiadamia o tym uprawniony organ.*

